

1 E mërkurë, 16 korrik 2025

2 [Seancë e hapur]

3 [Të akuzuarit hyjnë në sallën e gjyqit]

4 --- Seanca fillon në orën 9.01

5 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Znj.

6 Sekretare e seancës, ju lutem, paraqisni lëndën.

7 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Mirëmëngjesi, të
8 nderuar Gjykatës. Kjo është lënda KSC-BC-2020-06, Prokurori i
9 Specializuar kundër Hashim Thaçit, Kadri Veselit, Rexhep
10 Selimit dhe Jakup Krasniqit.

11 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Për
12 procesverbal, vërej që të katër të akuzuarit janë të pranishëm
13 në sallën e gjyqit sot.

14 Përpara se sa të fillojmë, përpara sesa të sjellim
15 dëshmitarët në sallë dhe do të fillojmë me paraqitjen e
16 provave të Mbrojtësit të Viktimave, Trupi Gjykses së pari do
17 të japë një vendim sipas rregullës 130(2) dhe (3) të
18 Rregullores së Procedurës dhe Provave, sikurse është informuar
19 në parashtrimin F03329, të nxjerrë më 11 korrik 2025.

20 Përmes vendimeve të 15 shkurtit 2023 dhe 1 tetorit 2024,
21 Trupi Gjykses ka urdhëruar ZPS-në të përfundojë paraqitjen e
22 provave të veta deri më 15 prill 2025. Më 27 mars 2025, ZPS-ja
23 paraqiti dëshmitarin e fundit të saj *viva voce*. Më 15 prill
24 2025, duke mos pasur më dëshmitarë për të thërritur, apo
25 material tjetër provues dhe shkresor për të paraqitur si pjesë

1 e çështjes së vet, ZPS-ja mbylli provat e veta. Më 12 qershor
2 2025, Mbrojtja dorëzoi një mocion të përbashkët të ekipeve të
3 Mbrojtjes sipas rregullës 130, me shtojcat konfidenciale 1 dhe
4 2. ZPS-ja iu përgjigj mocionit më 7 korrik 2025.

5 Në bazë të rregullit 130, paragrafi 3, pasi të ketë
6 dëgjuar palët dhe nëse është e zbatueshme, Mbrojtësin e
7 Viktimave, nëpërmjet një vendimi që e shqipton gojarisht,
8 Trupi Gjykses mund të rrëzojë disa ose të gjitha akuzat e
9 aktakuzës në qoftë se nuk ekzistojnë provat në mbështetje të
10 një vendimi fajësie jashtë dyshimit të arsyeshëm në lidhje me
11 akuzat në fjalë. Aftësia e provave të Prokurorisë, në qoftë se
12 pranohen, për të mbështetur një vendim fajësie përtej dyshimit
13 të arsyeshëm, bëhet nga një gjykses i arsyeshëm fakti, dhe ky
14 është një koncept kryesor. Në këtë mënyrë, testi nuk ka të
15 bëjë në qoftë se -- me faktin në qoftë se gjykses i arsyeshëm
16 do të mbërrijë në vendim fajësie përtej dyshimit të arsyeshëm,
17 sa i takon provave të Prokurorisë, në qoftë se pranohet, por
18 në qoftë se mund ta bëjë një gjë të tillë.

19 Në fund të provave të Prokurorisë, Trupi Gjykses mund të
20 konstatojë që provat e Prokurorisë janë të mjaftueshme për të
21 mbështetur një vendim fajësie përtej dyshimit të arsyeshëm.
22 Dhe pavarësisht kësaj, edhe në qoftë se ekipet e Mbrojtjes
23 vendosim që të mos paraqesin prova, Trupi Gjykses mund të
24 vijojë me vendim pafajësie në fund të gjykimit në qoftë se
25 sipas pikëpamjes së vet Prokuroria në fakt nuk ka provuar

1 fajësinë përtej dyshimit të arsyeshëm.

2 Dhomat e Specializuara të Kosovës kanë nxjerrë
3 jurisprudencë të vazhdueshme dhe kanë qenë zakonisht në një
4 pozicion të tillë ku, kur Trupi Gjykues është, ka marrë një
5 mocion sa i takon rregullës 130, në këto raste për këtë nuk
6 është e nevojshme që të hetonte në mjaftueshmërinë e provave
7 sa i takon secilit prej paragrafëve të aktakuzës, por që
8 provat në fakt janë shqyrtuar në lidhje me secilën prej pikave
9 të aktakuzës.

10 Dhe në rastin në fjalë, Mbrojtja në fakt kundërshton
11 vetëm një prej aspekteve kryesore të paraqitjes së provave të
12 ZPS-së dhe i ka kërkuar Trupit Gjykues që të rrëzojë atë çfarë
13 ajo e përshkruan si akuza vetëm në lidhje me pyetjen e dy
14 periudhave kohore që Mbrojtja thotë që bie përtej ose shkon
15 përtej fushëveprimit të konfliktit të armatosur të pretenduar
16 nga ZPS-ja.

17 Qëndrimi i ZPS-së është se në Kosovë ka ekzistuar një
18 konflikt i armatosur jondërkombëtar që prej të paktën marsit
19 të 1999 deri në shtator të 1999. Mbrojtja ndërkohë parashtroi
20 që Prokuroria nuk ka vërtetuar që ka ekzistuar një konflikt i
21 armatosur në Kosovë përpara fundit të majit të 1998, dhe pas
22 20 qershorit 1999. Rrjedhimisht Mbrojtja i kërkon Trupit
23 Gjykues që të rrëzojë akuzat në aktakuzë që lidhen me krimet e
24 luftës që pretendohen të jenë kryer përpara fundit të majit të
25 1998 dhe pas 20 qershorit të 1999. Incidentet në fjalë

1 renditen në mocionin e Mbrojtjes në shtojcën 1 të tij.

2 Në mocionin e vet, Mbrojtja bën parashtrime të gjata
3 lidhur me atë që ajo mendon që është autoriteti i Trupit
4 Gjykues sipas rregullës 130, që të rrëzojë jo vetëm pika në
5 tërësinë e tyre, por gjithashtu edhe pjesë dhe elementë të
6 pikave të aktakuzave dhe mbështetet ndër të tjera në
7 interpretimet e mëparshme të rregullës 90(2) dhe (3) nga
8 Gjykatësit e procedurës paraprake të kësaj Gjykate. Mbrojtja
9 parashtron më tej që Trupi Gjykues do të kishte autoritetin
10 sipas rregullës 130, që të rrëzojë krimet e luftës të
11 pretenduara që thuhet që janë kryer jashtë periudhës së kohës
12 që pretendohet që të ketë pasur një konflikt të armatosur.

13 Prokuroria kundërshton parashtrimet e Mbrojtjes dhe
14 parashtron që sipas rregullës 130 duhet të bëhet një vlerësim
15 pikë pas pike i provave, dhe po ashtu në krahasim me rregullën
16 përkatëse me jurisprudencën e kësaj gjykate, por gjithashtu
17 edhe me paragrafin, me rregullën 163(4).

18 Si çështje paraprake, Trupi Gjykues vëren se as ligji dhe
19 as rregullorja nuk përmendin nocionin e "pikave", por përdorin
20 nocionin e "akuzave", megjithëse ZPS-ja ka përdorur shprehjen
21 "pika", në tekstin e aktakuzës. Trupi Gjykues më tej vëren se
22 rregulla 130 i lejon Mbrojtjes që të kërkojë që Trupi Gjykues
23 të urdhërojë rrëzimin e çdo disa ose të gjitha akuzave në
24 aktakuzë, ku përmbushet pragu përkatës.

25 Sa i takon thelbit të kundërshtimit të Mbrojtjes, Trupi

1 Gjykues vëren se incidentet dhe akuzat që kanë ndodhur në
2 kohën që kundërshtohet prej Mbrojtjes nuk janë akuza brenda
3 kuptimit të rregullës 130. Në fakt, ato janë fakte materiale
4 që kanë të bëjnë me akuzat dhe pikat në aktakuzë. Ajo çfarë
5 kundërshton Mbrojtja si rezultat nuk është një akuzë, por
6 është një pjesë e një akuze në formën e fakteve materiale të
7 caktuara që përbëjnë akuzat apo pikat në aktakuzë.

8 Mbrojtja parashtroi se ka autoritet lidhur me
9 interpretimin dhe pikat sipas jurisprudencës së TPNJ-së ku
10 sipas Mbrojtjes "akuzat" të para në raport me të gjitha
11 "pikat" e aktakuzës janë rrëzuar nga Trupi Gjykses.
12 Megjithatë, dëshiroj që të theksoj që këto janë vendime të
13 cilat janë mbështetur në versionin e vjetër të rregullës 98
14 *bis*, të rregullores së TPNJ-së, që është ndryshuar në dhjetor
15 të 2004. Që prej atëherë ndryshimet parashikojnë që "pikat" do
16 përdoren në vend të "akuzave". Trupi Gjykses konstaton që këto
17 çështje nuk mbështesin kundërshtimin e Mbrojtjes. Po ashtu,
18 Trupi Gjykses nuk ka gjetur asnjë dokument tjetër autoritativ
19 që do të mbështeste një qasje dhe një kuptim të tillë.

20 Në qoftë se do të pranohej, interpretimi i Mbrojtjes do
21 të çonte në fragmentarizimin e çështjes dhe do i kërkonte
22 Trupit Gjykses që të vendoste për secilën prej pikave
23 përkatëse, ose fakteve materiale, të kundërshtuara nga
24 Mbrojtja, pavarësisht në qoftë se kundërshtimi është për shkak
25 të kohës, gjeografisë, apo thelbit. Megjithatë, sikurse

1 vërehet dhe sikurse është përshkruar dhe më sipër, rregulla
2 130 është synuar dhe është interpretuar në mënyrë të
3 vazhdueshme se kërkon një rishikim të provave që kanë të bëjnë
4 me secilën prej pikave të aktakuzës, dhe jo dhe çdo fakt
5 material apo pretendime materiale që përbëjnë akuzat apo pikat
6 në aktakuzë. Trupi Gjykses vëren se një interpretim i ngjashëm
7 dhe një kuptim i tillë zbatohet në lidhje me rregullën 163,
8 paragrafi 4, që parashikon mbështetje të mëtejshme për
9 interpretimin nga Trupi Gjykses të kriterëve të rregullës 130.
10 Trupi Gjykses i referohet në këtë aspekt aktgjykimit në
11 çështjen Gucati dhe Haradinaj, në veçanti paragrafëve 981 dhe
12 1006 të këtij aktgjykimi.

13 Trupi Gjykses gjithashtu vëren se secila dhe të gjitha
14 incidentet përkatëse që gjithashtu janë akuza në kuadrin e
15 krimeve kundër njerëzimit, të cilat ndryshe nga krimet e
16 luftës janë, nuk marrin parasysh dhe nuk e kanë të rëndësishme
17 ekzistencën e një konflikti të armatosur në kohën përkatëse.
18 Për rrjedhojë, edhe në qoftë se do të konsideronte në
19 themelësi dhe në qoftë se këto kundërshtime të Mbrojtjes do të
20 vlerësoheshin të suksesshme, mocioni i Mbrojtjes nuk do të
21 çonte në rrëzimin e asnjë prej pikave të aktakuzës. Ndërkohë
22 që aspektet e shpejtësisë së procesit gjyqësor janë të
23 rëndësishme në këtë fazë procesi, ato në vetvete nuk krijojnë
24 një bazë ligjore të pavarur mbi bazën e të cilës Trupi Gjykses
25 mund të shkojë përtej formulimit të qartë të rregullores.

1 Bazuar në sa më sipër, Trupi Gjykses nuk është bindur që
2 ai ka autoritet sipas rregullës 130 për të rrëzuar pjesë të
3 akuzave ose të fakteve materiale që formojnë pjesë të
4 aktakuzës në qoftë se, për shkaqe kohe ose për shkaqe të
5 tjera. Mbi këtë bazë, Trupi Gjykses rrëzon mocionin e
6 Mbrojtjes sipas rregullës 130 në tërësinë e vet. Duke marrë
7 parasysh sa më lart, Trupi Gjykses nuk është e nevojshme që të
8 shkojë në themelësinë e argumenteve të Mbrojtjes sa i takon
9 periudhës së fillimit dhe të përfundimit të konfliktit të
10 armatosur jokombëtar. Pyetja, ose çështja e fushëveprimit
11 kohor ose shtrirjes kohore të konfliktit të armatosur që ka të
12 bëjë me këtë çështje gjyqësore, do të trajtohet në fund të
13 gjykimit kur të vendoset për themelësinë e çështjes.

14 Ky është fundi i vendimit të Trupit Gjykses.

15 Tani, së dyti, Trupi Gjykses do të lëshojë një urdhër
16 gojor lidhur me parashtrimin me vonesë të listës së provave
17 materiale të ZPS-së për faqet e përzgjedhura të dokumentit
18 SPOE00325698 deri në 00325769 të dorëzuara nga ZPS-ja përmes
19 Dëshmitarit 04826, dhe të pranuar nga Trupi Gjykses përmes
20 vendimit F03201/COR.

21 Në veçanti, Trupi Gjykses vëren se në vendimin
22 F03201/COR, ka pranuar faqe të caktuar të dokumentit
23 SPOE00325698 deri në 00325769, të cilat si rezultat i vendimit
24 F03211 aktualisht nuk janë pjesë e provave materiale të ZPS-
25 së. Këto faqe janë SPOE00325704 deri në SPOE0032521,

1 SPOE00325737 deri SPOE0032538, SPOE00325746 deri në
2 SPOE00325552, SPOE325755 deri në SPOE0032556, dhe SPOE0032579
3 deri në SPOE0032564.

4 Pasi ka konstatuar në vendimin F03201/COR që këto faqe
5 janë të pranueshme për aq kohë sa ato lidhen dhe janë të
6 pasqyruara në raportin e Dëshmitarit ekspert 04826, ose janë
7 të lidhura me dokumentet që përmenden në të, dhe duke
8 konsideruar që kërkesa për shtimin e tyre në listën e provave
9 materiale është më herët në datë sesa ofrimit të këtyre
10 dokumenteve për pranim përmes Dëshmitarit 04826, Trupi Gjykses
11 bindet se ZPS-ja ka demonstruar njoftim në kohë dhe ka pasur
12 shkaqe bindëse në pajtim me rregullën 118(2) për shtimin me
13 vonesë të këtyre faqeve në listën e provave materiale.

14 Rrjedhimisht, Trupi Gjykses autorizon ZPS-në që të
15 ndryshojë listën e provave materiale të saj për të përfshirë
16 gjithashtu edhe faqet e mëposhtme, SPOE00325698 deri në
17 00325769 të pranuar në pajtim me vendimin F03201/COR me ERN
18 që i përmenda përpara një momenti, dhe urdhëron ZPS-në që të
19 dorëzojë një listë të përditësuar të provave materiale deri të
20 premtën 18 korrik 2025.

21 Këtu përfundon urdhri i dytë gojor.

22 Trupi Gjykses informoi palët dhe pjesëmarrësit të kenë
23 mundësinë të bëjnë parashtime të shkurtra me gojë sa i takon
24 kërkesës së përbashkët të Mbrojtjes për përjashtim të provave,
25 që është parashtimi F03328. A ka parashtime nga palët lidhur

1 me kërkesën e Mbrojtjes?

2 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Po, të nderuar Gjykatës. Nuk e
3 di në qoftë se doni të na e jepni ne fjalën së pari ose
4 Mbrojtësit të Viktimave.

5 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Ju kërkoj
6 ndjesë. Mbrojtësi i Viktimave i pari, më pas mund të vazhdoni
7 juve. Do të doja t'ju thoja që mos t'i zgjasni më shumë se sa
8 pesë minuta komentet tuaja.

9 Z. Laws, ju kërkoj ndjesë që ju harrova.

10 Z. LAWS: [Përkthim] Pa problem, i nderuar Gjykatës.
11 Ndërkohë Gjykata e Apelit e ka zgjidhur këtë çështje të hënën
12 përmes vendimit për çështjen, aktgjykimin për çështjen Shala,
13 kështu që në qoftë se më lejoni do t'i referohem versionit
14 konfidencial të aktgjyimit të Apelit dhe më pas do kalojmë
15 përsëri në seancë publike. Kështu që për momentin do ju kërkoj
16 të kalojmë në seancë private.

17 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Ju lutem, na
18 kaloni në seancë private, znj. Sekretare.

19 [Seancë private]

20 [Seancë private teksti i fshirë]

21

22

23

24

25

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4 [Seancë e hapur]

5 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Të nderuar Gjykatës,
6 jemi në seancë publike.

7 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Mund të
8 vazhdoni, z. Dixon.

9 Z. DIXON: [Përkthim] Faleminderit, të nderuar Gjykatës.
10 Kërkesa jonë për përjashtimin e disa pjesëve të akt-
11 ekspertizës, domethënë, dhe një herë dua ta sqaroj pozicionin
12 tonë. Po flasim për pjesë të caktuara që duhen përjashtuar,
13 sipas mendimit tonë. Pra, ne parashtrojmë që duhet që të
14 përjashtohen ato pjesë që kanë të bëjnë me besueshmërinë e
15 dëshmitarit në fjalë. Ne e kemi shumë të thjeshtë qëndrimin
16 tonë. Sipas nesh, Mbrojtësi i Viktimave nuk mund të paraqesë
17 prova përmes një dëshmitari lidhur me besueshmërinë. Këtë mund
18 ta bëjë ZPS-ja, mund ta bëjmë ne, por jo Mbrojtësi i
19 Viktimave, sepse roli i Mbrojtësit të Viktimave është i
20 kufizuar vetëm tek dëmtimi dhe pasoja. Pra, edhe një herë doja
21 ta bëja të qartë që ne kërkojmë përjashtimin e provave vetëm
22 të pjesëve të caktuara që i kemi dhënë në poshtëshënimin 2. E
23 kemi bërë shumë të qartë në mocionin tonë. Vetëm për këto
24 pjesë ne kërkojmë që të përjashtohen këto prova dhe sipas nesh
25 ato pjesë kanë të bëjnë me besueshmërinë e dëshmitarëve. Ky

1 është një parashtrim i cili mbështetet në një vendim që ju e
2 keni dhënë vetëm përpara një jave. Ka pasur një material të
3 ngjashëm dhe që ju si Trup Gjykues vendosët që materiali që
4 kërkoi Mbrojtësi i Viktimave që të pranohej të mos pranohej
5 për shkak të besueshmërisë.

6 Sa i takon aktgjykimit të Apelit, paragrafi 55, paragrafi
7 55 nuk merret fare me këtë çështje. Kjo është një çështje e
8 cila nuk është trajtuar fare në atë çështje, kështu që nuk ka
9 lidhje ndërmjet këtij paragrafi dhe asaj që parashtrojmë ne në
10 kërkesën tonë.

11 Megjithatë, ne themi dhe një herë që ajo çfarë ka bërë
12 Paneli i Apelit është që është trajtuar me pikat e apelit dhe
13 është marrë me besueshmërinë sipas pikave të apelit të
14 ngritura nga Mbrojtja, por ndërkohë nuk lidhet me këtë temë të
15 diskutimit tonë. Domethënë, paragrafi 55 nuk lidhet, pra nuk
16 është i njësisishëm me shqetësimin tonë. Ndërkohë që çështja e
17 dytë ka të bëjë me temën, temë e cila është e përgjithshme dhe
18 ku duam që të trajtojmë pikat e apelit.

19 Megjithatë, ne e parashtrojmë dhe një herë që ne nuk e
20 kundërshtojmë këtë, domethënë, neve parashtrojmë që Paneli i
21 Apelit nuk e ka vendosur, nuk ka marrë vendim lidhur me këtë
22 çështje. Mendojmë, dhe do ju luteshim që ju të shikonit
23 jurisprudencën tuaj, vendimet e tjera të nxjerra prej jush,
24 anëtarë të Trupit Gjykues, lidhur me këtë temë.

25 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Në rregull.

1 Ka komente të tjera nga ekipet e Mbrojtjes?

2 Z. LAWS: [Përkthim] A mund të ndërhyj, të them unë diçka?

3 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Po, patjetër.

4 Z. LAWS: [Përkthim] Me gjithë respektin për z. Dixon,
5 paragrafi 55 në fakt trajton ekzaktësisht atë që z. Dixon
6 thotë që nuk trajton. Paragrafi 55 trajton konkretisht në
7 mënyrë shumë specifike besueshmërinë. Pra, ky është një
8 paragraf i cili u referohet dëshmitarëve me status të
9 dyfishtë. Dhe kjo jepet shprehimisht në këtë paragraf. Kështu
10 që ne nuk pajtohemi me qëndrimin e z. Dixon. Dhe ky është një
11 vendim i cili ka të bëjë me dëshmitarë të së njëjtës natyre.

12 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Faleminderit,
13 z. Laws. Do bëjmë një pushim të shkurtër në mënyrë që të
14 kuvendojmë lidhur me këtë aspekt. Do bëjmë një pushim të
15 shkurtër dhe pastaj do marrim një vendim gojor lidhur me këtë
16 temë. Më pas do të vazhdojmë me dëshminë e Dëshmitarit VE-01
17 dhe 02.

18 Atëherë, do bëjmë disa minuta pushim. Do ju kërkoja të
19 mos shkonit shumë larg.

20 --- Pauza fillon në orën 9.54

21 --- Seanca rifillon në orën 09.54

22 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [PËRKTHIM] Trupi Gjykses
23 do të japë urdhër me gojë sa i takon për përjashtim të provave
24 nga ana e Mbrojtjes, e cila ka qenë në parashtrimin F03328.

25 Më 3 korrik 2025, Trupi Gjykses nxori urdhër, vendim

1 lidhur me kërkesën e Mbrojtësit të Viktimave për të pranuar si
2 prova parashtrimin e protokolluar F03305.

3 Në vendim Trupi Gjykses konstatoi se znj. Duhne-Prinsen
4 dhe Dr. Black kualifikoheshin si ekspertë sipas kuptimit të
5 rregullës 149 dhe në të njëjtën kohë, e shtyu vendimin e tri
6 akt-ekspertizave të IMMO-s që ishin përgatitur për këtë
7 çështje, Çështja 04 dhe Çështja 05 derisa të përfundonte
8 dëshmia e znj. Duhne-Prinsen dhe Dr. Black.

9 Më 11 korrik 2025, Mbrojtja bëri kërkesë të përbashkët
10 për përjashtimin e provave lidhur me disa pjesë të akt-
11 ekspertizës së IMMO-s që ishte përgatitur për gjykimin në
12 Çështjen 04 që kishte lidhje me dëshminë e një dëshmitari.
13 Mbrojtja argumenton në paragrafët 6 dhe 8 të kërkesë, se kjo
14 provë është e papranueshme sepse ka lidhje me besueshmërinë e
15 dëshmitarit, çka do të thotë, se del përtej ekspertizës së
16 Mbrojtësit të Viktimave dhe kompetencave të Mbrojtësit të
17 Viktimave.

18 Mbrojtja kërkon që Trupi Gjykses të përjashtojë nga
19 Çështja 04 akt-ekspertizat e IMMO-s pjesë të caktuara të
20 raportit sidomos për pjesët që i lidhin me dëshminë e
21 dëshmitarit në procesin e mëparshëm dhe, të urdhërojë që asnjë
22 palë të mos nxjerrë prova lidhur me pjesët përkatëse të akt-
23 ekspertizës së IMMO-s që ishte nxjerrë për Çështjen 04 dhe,
24 gjithashtu, të nxjerrë urdhër për afate të përshpejtuara
25 lidhur me këtë kërkesë ose t'i japë mundësi Mbrojtjes të bëjë

1 argumente me gojë përpara se të fillojnë dëshminë dëshmitaret
2 znj. Prinsen dhe Dr. Black.

3 Mbrojtësi i Viktimave parashtroi, siç është konfirmuar
4 dhe nga Paneli i Gjykatës së Apelit në Çështjen 04, Mbrojtësi
5 i Viktimave ka interes dhe ka kompetencë të trajtojë dhe
6 aspekte lidhur me besueshmërinë e dëshmitarit.
7 ZPS-ja parashtroi si pjesë të caktuar të raportit që
8 kundërshton Mbrojtja, në fakt, lidhen me dëmin që kanë pasur
9 këto viktimat. ZPS-ja shton se ekspertët e kanë kryer
10 vlerësimin e tyre mjeko-ligjor dhe kanë konstatuar disa
11 simptoma dhe pasoja që janë relevante dhe Mbrojtësi i
12 Viktimave ka të drejtë të nxjerrë dëshmi lidhur me këtë.

13 Mbrojtësi i z. Kadri Veseli parashtroi që Mbrojtësi i
14 Viktimave nuk mund të paraqesë prova përmes një eksperti sa i
15 takon besueshmërisë. Sipas avokatit të z. Veseli është roli i
16 Mbrojtjes ky apo i ZPS-së po nuk ka të drejtë Mbrojtësi i
17 Viktimave sepse roli i Mbrojtësi i Viktimave të ka vetëm
18 lidhje me dëmin dhe me pasojat që kanë pasur viktimat.

19 Pasi dëgjua nga palët dhe pjesëmarrësit, Trupi Gjykues
20 konstaton se pjesë të caktuara të raportit të iMMO-s në
21 Çështjen 04 nuk lidhen vetëm me besueshmërinë e dëshmitarit
22 dhe nuk janë jashtë ekspertizës së autorëve të raportit. Trupi
23 Gjykues vëren se znj. Duhne-Prinsen që ka qenë bashkautore e
24 raportit në fakt është eksperte e vlerësimit të çrregullimit
25 të stresit post-traumatik dhe ka të drejtë të vlerësojë

1 sjelljen e një dëshmitari në procese penale. Akt-ekspertiza e
2 iMMO-s, në fakt, është pikërisht ekspertiza e saj. Trupi
3 Gjykues konstaton në tej se thjesht po përpiqet, Mbrojtësi i
4 Viktimave thjesht po përpiqet të vërtetojë dëmin mendor që
5 kanë pasur viktimat në këtë proces gjyqësor.

6 Sa i takon argumenteve të Mbrojtjes, Trupi Gjykues nuk ka
7 trajtuar argumentet e Mbrojtjes që kishin lidhje me dëshminë e
8 dëshmitarit në vendimin të 3 korrikut 2025, ne konstatojmë në
9 fakt se Mbrojtja e ka keqinterpretuar vendimin tonë. Trupi
10 Gjykues qartë e ka bërë në paragrafët 29, 30, 32 dhe 45 të
11 vendimit se duke marrë parasysh kundërshtimet e Mbrojtjes në
12 bazë të rregullës 149, do të pranonte vetëm lidhur me
13 pranueshmërinë e akt-ekspertizave të iMMO-s pasi të kishin
14 përfunduar dëshminë dëshmitarët, Mbrojtja ka pasur mundësi të
15 bëjë kundërpjetje dhe Trupi Gjykues ka marrë parashtrime nga
16 Mbrojtësi i Viktimave dhe nga palët në përfundim të dëshmisë
17 së dëshmitarëve ekspertë. Prandaj nuk ka asnjë arsye pse ta
18 ndryshojmë këtë vendim. Çdo argument që lidhet me
19 mospranueshmërinë e pjesëve të caktuara të akt-ekspertizave në
20 proceset e mëparshme në Çështjen 04, në fakt, do të trajtohet
21 në vendimin e ardhshëm të Trupi Gjykues lidhur me
22 pranueshmërinë e akt-ekspertizave të iMMO-s dhe do t'i marrim
23 parasysh parashtrimet që janë bërë lidhur me këtë pikë. Pra,
24 kërkesa e Mbrojtjes që është me numër F03328, rrëzohet. Me kaq
25 mbyll urdhrin me gojë.

1 Do fillojmë tani me dëshminë e dëshmitareve të Mbrojtësit
2 të Viktimave me kodet VE-01, VE-02.

3 Ju lutem sillni dëshmitaret në sallë.

4 Z. PUSTAY: [Përkthim] Ju lutem, përpara se të vijnë
5 dëshmitarët. Na kanë dhënë këtë shënim përgatitor sot
6 paradite.

7 A ka ndonjë shpjegim çfarë është ky dokument dhe si do të
8 përdoret ky dokument për dëshmitaret?

9 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Kanë kërkuar
10 vetë dëshmitaret ta kishin këtë shënim në sallën e gjyqit, ne
11 thamë që mund ta sillnim shënimin, por e ndamë me palët.

12 Z. PUSTAY: [Përkthim] Kjo do të thotë që do të lexojnë
13 shënimet përgatitore?

14 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Jo, nuk do ta
15 lexojmë. Por në qoftë se do kenë nevojë t'i referohen do të
16 marrin leje paraprakisht nga Trupi Gjykses dhe ne do t'ua
17 lejojmë ose do t'ua rrëzojmë kërkesën lidhur me shënimin
18 përgatitor.

19 [Dëshmitaret hyjnë në sallën e gjyqit]

20 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Ju lutem, mos
21 u ulni, qëndroni në këmbë. Dhe vendosni kufjet.

22 Mirëmëngjesi, znj. Duhne-Prinsen. Po e shqiptoj mirë?

23 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Duhne, është emri
24 im.

25 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Mikrofoni çaktivizuar].

1 [Përkthim] Dhe Dr. Catherine Nicola Black.

2 Në vendimin e 3 korrikut 2025, që ka numrin F03305, Trupi
3 Gjykues lejoi që ju të jepni dëshmi njëkohësisht, njëherazi
4 pra.

5 Përpara se të bëni betimin solemn, do t'ju jap disa
6 udhëzime ju por dhe palëve dhe pjesëmarrësve për shkak se po
7 jepni dëshmi njëherazi dua të jap disa udhëzime.

8 Pak më vonë do të bëni betimin solemn. Secila më vete.
9 Për të ndihmuar stenografin për transkriptin sa herë që
10 Mbrojtësi i Viktimave, avokati, do të bëjnë një pyetje, duhet
11 të thonë se kujt po ia bëjnë pyetjen, pra, duhet të përmendin
12 emrin se cilës prej jush po i drejtohen.

13 Edhe ju kur të flisni, ju lutem, flisni, përgjigjuni me
14 emrin tuaj fillimisht më pas jepni përgjigje. Sepse kjo do të
15 na ndihmojë ne të pasqyrojmë siç duhet në transkript se cila
16 prej eksperteve po përgjigjet.

17 Ju, në fakt, po dëshmoni bashkë, kështu që, do të bëhen
18 pyetje nga pala thirrëse, do të ketë kundërpjetje, do të ketë
19 pyetje plotësuese dhe do pasqyrohen sikurse të jetë bërë nga
20 një dëshmitare e vetme kjo.

21 Gjithashtu, do të bëni shënime në materialet që keni
22 përpara. Nëse doni të bëni shënime do t'ju ndihmojë Sekretarja
23 e seancës për këtë qëllim.

24 Sekretarja e seancës tani do t'ju japi tekstin e betimit
25 solemn që duhet ta bëni në bazë të rregullës 149(5) të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 22

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Çështje procedurale

1 Rregullores.

2 Ju lutem, merrni tekstin dhe do ju lutesha ta lexoni me
3 zë.

4 Fillojmë me betimin solemn të Dëshmitares VE-01, znj.
5 Duhne-Prinsen, ju lutem. Lexojeni ju tekstin me zë të lartë.

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] I ndërgjegjshëm për
7 rëndësinë e dëshmisë sime dhe përgjegjësinë time ligjore,
8 deklaroj solemnisht se do të kryej analizën si ekspert në
9 mënyrë të ndërgjegjshme dhe me aq sa di dhe se do të jap
10 përfundime dhe mendime të sakta dhe të plota.

11 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Faleminderit.

12 I lutem tani Dëshmitarit VE-02, Dr. Black, ju lutem
13 lexoni ju betimin solemn.

14 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] I ndërgjegjshëm për
15 rëndësinë e dëshmisë sime dhe përgjegjësinë time ligjore,
16 deklaroj solemnisht se do të kryej analizën si ekspert në
17 mënyrë të ndërgjegjshme dhe me aq sa di dhe se do të jap
18 përfundime dhe mendime të sakta dhe të plota.

19 DËSHMITARJA: KARIN DUHNE-PRINSEN

20 DËSHMITARJA: CATHERINE NICOLA BLACK

21 [Dëshmitaret përgjigjen përmes përkthimit]

22 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Pajtoheni me
23 betimin solemn, znj. Prinsen?

24 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, pajtohem.

25 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Dr. Black?

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 23

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Çështje procedurale

1 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po, pajtohem.

2 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Tani mund të
3 uleni të dyja.

4 Dëshmitare, dëshmia juaj mendohet se do të zgjasë
5 përafërsisht dy ditë. Sikurse e dini, fillimisht do t'ua bëjë
6 pyetjet Mbrojtësi i Viktimave. Kur të përfundojë Mbrojtësi i
7 Viktimave, kanë të drejtë t'ju bëjnë pyetje ZPS-ja edhe
8 Mbrojtja, por edhe Gjykatësit mund të kenë disa pyetje për ju.

9 Mbrojtësi i Viktimave ka parashikuar dy orë për pyetjet e
10 veta. ZPS-ja ka njoftuar se po ashtu do të ketë nevojë për
11 përafërsisht dy orë, Ekipet e Mbrojtjes kanë kërkuar katër orë
12 për pyetjet e veta. Ju lutem palëve të jenë sa më të
13 kujdesshëm në shfrytëzimin e kohës. Trupi Gjykses mund të
14 lejojë pyetje plotësuese nëse përmbushen kriteret përkatëse.

15 Dëshmitare, ju lutem, përgjigjuni qartë, me fjali të
16 shkurtra. Nëse nuk e kuptoni një pyetje, lirisht kërkon që
17 pyetja të përsëritet ose thoni që nuk e kuptoni në mënyrë që
18 ta sqarojmë. Gjithashtu, mos harroni të na thoni ku e bazoni
19 njohurinë lidhur me faktet dhe rrethanat për të cilat do t'ju
20 bëjnë pyetje.

21 Në qoftë se Mbrojtësi i Viktimave ju kërkon të përmendni
22 korrigjimet që i keni bërë raporteve tuaja, ju lutem, thoni
23 për procesverbal se akt-ekspertiza, bashkë me listën e
24 korrigjimeve përkatëse, pasqyron saktësisht dëshminë tuaj.

25 Flisni pranë mikrofonit, prisni pesë sekonda përpara se

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 24

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Çështje procedurale

1 të përgjigjeni dhe flisni ngadalë për përkthyesit.

2 Gjatë kohës që do jepni dëshmi në sallën e gjyqit nuk
3 duhet të diskutoni me askënd përmbajtjen e dëshmisë suaj
4 jashtë sallës së gjyqit. Nëse një person ju bën pyetje jashtë
5 Gjykatës lidhur me dëshminë tuaj, ju lutem, na vini në dijeni.

6 Ju lutem ndërprisni fjalën nëse ua kërkoj unë dhe
7 gjithashtu ndërprisni fjalën nëse e shihni që unë po ngre
8 dorën. Sepse kjo do të thotë që unë duhet të jap udhëzime.

9 Në çdo moment që keni nevojë për pushim, na njoftoni dhe
10 ne do të bëjmë organizimin përkatës.

11 Trupi Gjykues e kupton se ju keni kopje fizike të akt-
12 ekspertizave tuaja, jetëshkrimeve dhe dokumenteve të tjera që
13 do t'i përdorni si referencë gjatë dëshmisë suaj nëse do të
14 lind nevoja. Trupi Gjykues vëren, se përpara seancave, palët
15 dhe pjesëmarrësit po ashtu kanë kopje të materialeve që keni
16 përgatitur ju përpara dëshmisë suaj. Nëse nuk ju kujtohet
17 diçka dhe për rrjedhojë keni nevojë të konsultoheni me
18 dokumentet përkatëse për t'ju rifreskuar kujtesën, duhet të
19 njoftoni Trupi Gjykues paraprakisht. Po e theksoj, këtë duhet
20 ta bëni vetëm nëse duhet me doemos të lexoni dokumentin sepse
21 nuk ju kujtohet diçka. Nuk duhet të lexoni nga këto dokumente.
22 Ne do vijojmë me pyetje-përgjigje, pra, mund ta lexoni
23 dokumentin për t'ju rifreskuar kujtesën por vetëm me lejen e
24 Trupi Gjykues.

25 E kuptuat këtë? Mirë. Fillojmë me Mbrojtësin e Viktimave,

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 25

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 i cili është personi i parë që do t'ju bëjë pyetjet.

2 Mund të filloni.

3 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit.

4 Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave:

5 Z. LAWS: [Përkthim]

6 PY. Dhe mirëmëngjes të dyjave. Sikurse e dini, unë jam

7 Mbrojtësi i Viktimave në këtë lëndë gjyqësore. Unë do t'ju bëj

8 disa pyetje për paraditen e sotme.

9 Do fillojmë me kualifikimet tuaja dhe me përvojën tuaj.

10 Dhe, nëse më lejoni, do të filloj me ju, znj. Prinsen.

11 Znj. Prinsen, çfarë profesioni keni?

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë jam znj.

13 Prinsen. Profesioni im është psikologe e fushës së

14 shëndetësisë, punoj për Universitetin e Utrecht dhe immo-n,

15 Institutin Forensik të Holandës.

16 Z. LAWS: [Përkthim] Ju lutem, të vendosim në ekran dy

17 dokumente përbri njëri-tjetrit. Dokumentin V0000034 deri në 35

18 nga një anë. Dhe përbri dokumentin V000005 deri në 33, ju

19 lutem.

20 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Mikrofoni çaktivizuar].

21 Z. LAWS: [Përkthim] Patjetër.

22 [Trupi Gjykses dhe Sekretarja e Gjykatës

23 këshillohen]

24 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Tani jemi

25 gati, z. Laws.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 26

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Z. LAWS: [Mikrofoni çaktivizuar]. [Përkthim] Në ekran
2 janë dy faqe të jetëshkrimit të znj. Prinsen. Nëse më lejoni,
3 në fakt, nëse mundeni, dua të shikoj vetëm faqen e parë të
4 jetëshkrimit. Pra, edhe njëherë dokumenti ishte -- unë thashë
5 dokumenti 000005 deri në 33, ky ishte dokumenti që kisha
6 kërkuar unë të shfaqej përbri dokumentit që doli në ekran.
7 Faleminderit.

8 PY. Znj. Prinsen, ju na thatë që profesioni juaj është
9 profesioni i psikologes. A e shihni jetëshkrimin tuaj në të
10 majtë të ekranit përpara jush?

11 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

12 PY. A thuhet këtu që keni qenë psikologe e shëndetit mendor
13 nga viti 2015 e deri më sot në vendet që shfaqen në dokument,
14 në pozicionet që shfaqen në dokument?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, saktë.

16 PY. Dhe në punën tuaj keni trajtuar veçanërisht rastet e
17 viktimave të torturës dhe të trajtimit çnjerëzor, apo jo?

18 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, saktë.

19 PY. Ju thatë se punoni për një organizatë që quhet i-M-M-O,
20 institut, immo, saktë?

21 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

22 PY. Ç'domethënë immo, këto inicialet, çfarë janë në
23 holandisht dhe nëse mundeni të na i shpjegoni në anglisht më
24 pas?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Në holandisht immo

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 27

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 --

2 PËRKTHYESJA: Përkthyesi nuk e njeh holandishten.

3 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Në anglisht është

4 Instituti Holandez për Vlerësimin e të Drejtave të Njeriut.

5 Dhe ne mbrojmë të drejtat e njeriut duke bërë ekzaminime

6 mjeko-ligjore për viktimat të dyshuara të torturës dhe të

7 trajtimit çnjerëzor.

8 PY. Faleminderit. Shohim në të djathtë të ekranit.

9 Z. LAWS: [Përkthim] Ju lutem, shkojmë më poshtë në faqe

10 që shohim disa shkronja shumë të vogla dhe do ju lutesha ta

11 zmadhoni pak që të kemi mundësi ta lexojmë.

12 PY. Tek poshtëshënimi, te faqja e parë e akt-ekspertizës, ju

13 keni thënë që jeni specialiste e mjekësisë ligjore për imMO-n

14 qysh prej 2025. Keni përfunduar trajnimin e imMO-s dhe merrni

15 pjesë në trajnime të vazhdueshme në këtë institucion, është e

16 saktë kjo, znj. Prinsen?

17 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, është e saktë.

18 PY. Pra, ju keni dhe diplomë për terapinë e sjelljes dhe

19 diploma në fakt është e përmendur dhe tek jetëshkrimi juaj dhe

20 thoni që e keni përfunduar studimet në Universitetin e

21 Maastricht, apo jo?

22 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, tërësisht. Jo

23 tërësisht e saktë, sepse terapia e sjelljes për sjelljen është

24 një kurs në fakt, është kurs që e bën personalisht gjatë kohës

25 që punon me pacientët dhe kjo mund të kryhet kudo, ky kurs

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 28

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 mund të kryhet kudo. Është një kurs që unë e kam bërë në vende
2 të ndryshme në fakt.

3 PY. Faleminderit. Këtu thuhet që në 2002 keni marrë diplomë
4 nga Universiteti i Maastricht për psikologjinë zhvillimore, a
5 është kjo e saktë?

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Saktë.

7 PY. Na ndihmoni, na jepni një ide sa persona keni
8 diagnostikuar apo trajtuar si persona me trauma, pra, keni
9 diagnostikuar dhe keni trajtuar gjatë punës suaj?

10 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Gjatë kohës që kam
11 punuar për IMMO-n, mendoj se kam kryer ekzaminime mjeko-
12 ligjore për më shumë se 60 persona dhe për të 60 rastet i kanë
13 rishikuar kolegët në të njëjtin profesion.

14 PY. Po përveç IMMO-s a keni trajtuar raste të persona që
15 vuajnë nga trauma?

16 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po. Si psikologe e
17 shëndetit mendor, përpara se të punoja për IMMO-n, unë kam
18 trajtuar rastet e personave që vuajnë nga trauma.

19 PY. Na thoni me përafërsi sa persona keni trajtuar?

20 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Besoj se është
21 shumë e vështirë t'ju jap një numër qoftë edhe të përafërt.
22 Kam punuar për dhjetë vjet në fushën e psikologjisë të
23 shëndetit mendor. Por mbase 50, 60 persona.

24 PY. A është e vërtetë se jeni bashkautore e dy akt-
25 ekspertizave që janë përgatitur për një proces tjetër gjyqësor

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 29

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 në këtë Gjykatë, pra, përkatësisht për Çështjen 04 dhe 05.

2 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Saktë.

3 PY. Faleminderit.

4 Z. LAWS: [Përkthim] Tani do kërkoj pranimin e
5 jetëshkrimit të znj. Prinsen, duke marrë parasysh dhe vendimin
6 tuaj me numër F02787, ne propozojmë që të marri një numër
7 provizor aktualisht.

8 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Jepini një
9 numër provizor atëherë.

10 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit.
11 Jetëshkrimi do të marrë numrin e provës V00063 dhe klasifikimi
12 është konfidencial.

13 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit.

14 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Ky është numër
15 provizor.

16 Z. LAWS: [Përkthim]

17 PY. Tani do t'ju drejtohem znj. Black dhe do t'ju bëj pyetje
18 të ngjashme.

19 Z. LAWS: [Përkthim] Por ndërkohë ju lutem të hiqni dok në
20 të majtë të ekranit dhe të vendosni dokumentin V0000036 deri
21 në V0000037.

22 PY. Znj. Black, çfarë profesioni keni?

23 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Unë jam Katherine Black.

24 Unë jam psikiatre.

25 PY. Znj. Black, a është jetëshkrimi juaj ky në ekran?

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 30

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

2 PY. A mund të shohim fillimisht faqen e parë. Shohim që këtë
3 vit, 2025 pra, jeni bërë dhe ju pjesë e IMMO-s?

4 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

5 PY. Dhe ju bëni ekzaminime, vlerësime mjeko-ligjore në
6 përputhje me Protokollin e Stambollit, saktë?

7 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

8 PY. Do flasim pak më vonë përpara këtë Protokollin e
9 Stambollit. Gjithashtu punoni për Qendrën Sinai, jeni
10 psikiatre dhe keni filluar të punoni atje qysh prej 2024,
11 kështu?

12 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Unë në fakt kam filluar të
13 punoj atje që në 2024, pra, kam filluar në 2024 si psikiatre,
14 po kam filluar fillimisht punën në 2023 në këtë organizatë.

15 PY. Faleminderit. Shohim në fund të faqes kualifikimet tua.
16 Keni diplomë dhe keni marrë titullin daktreshë e mjekësisë,
17 apo jo?

18 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

19 PY. Mund të na tregoni diçka lidhur me përvojën tuaj kur keni
20 trajtuar, si keni trajtuar personat që vuajnë nga trauma.

21 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Gjatë kohës që jam
22 përgatitur si psikiatre, jam formuar si psikiatre, unë zgjedha
23 të punoja në dy qendra të specializuara në trajtimin e rasteve
24 me trauma. Një syresh përmendet dhe në jetëshkrimin tim quhet
25 Qendra ARK, në Diemen, në Holandë. Është shumë e specializuar

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 31

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 për trajtimin e traumës. Atje kam punuar nga 2020 deri në
2 2022, kryesisht me refugjatë, shumë prej të cilëve janë
3 viktima torture. Punoja po ashtu njëkohësisht në Qendrën
4 Sinai, po jo me kohë të plotë, tani punoj me kohë të plotë
5 atje. Kjo është klinikë që pranon personat që vuajnë nga raste
6 të rënda traume. Ka pacientë të ndryshëm atje, ka persona që
7 kanë pas trauma qysh në fëmijërinë e hershme, të gjithë janë
8 refugjatë. Kam punuar pjesërisht dhe në Klinikën Sinai për
9 veteranët e luftës. Aktualisht punoj në Klinikën Sinai,
10 vazhdoj të punoj atje domethënë, ka persona të ndryshëm që
11 vuajnë nga trauma, persona që kanë qenë viktima torture apo që
12 kanë pësuar trauma qysh kur kanë qenë fëmijë dhe në këtë rast
13 të gjithë personat janë refugjatë.

14 PY. Faleminderit.

15 Z. LAWS: [Përkthim] Atëherë mund të kërkoj që t'i
16 vendosim një numër provizor edhe këtij jetëshkrimi?

17 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Po.

18 Jepini një numër provizor.

19 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit.

20 Thjesht do të bëj një korrigjim për numrin e parë. Numrin
21 e parë që duhet t'i kisha dhënë jetëshkrimit është V00032. Ju
22 kërkoj ndjesë.

23 Ju lutem, mund të më jepni dhe ERN e jetëshkrimit të parë
24 sepse mesa shoh unë të dyja CV-të kanë një ERN. Mund të na
25 specifikoni atëherë çfarë numri ka secila prej tyre?

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 32

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Z. LAWS: [Përkthim] Patjetër. CV-ja e parë, faqja e parë
2 përfundon tek numri 34 dhe kalon në numrin 35, ndërsa kjo
3 është 36, 37, 38, CV-ja e dytë pra.

4 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Atëherë, sikurse ju
5 thashë CV-ja e parë me numër V0000034 dhe 35 mori numrin
6 provizor V00032, ndërsa CV-ja e dytë me ERN V0000036 deri në
7 38 do të marri numrin provizor V00033. Dhe klasifikimi është
8 konfidencial.

9 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit.
10 PY. Vazhdojmë, flasim për temën e radhës që është akt-
11 ekspertiza juaj e 29 prillit këtë vit që është përgatitur për
12 këtë gjykim, është aktualisht në të djathtë që ekranit.

13 Z. LAWS: [Përkthim] Ju lutem të hiqni CV-në nga ekrani
14 dhe vendosni raportin. Faleminderit. Së pari, a përqendrohemi
15 tek faqja një, vetëm faqen një, ju lutem në ekran. Të jetë e
16 dukshme e tëra. Faleminderit. Tani shkojmë në faqen 28 të
17 raportit, ju lutem.

18 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Znj.
19 Sekretare, a mund ta zmadhoni pak?

20 Z. LAWS: [Përkthim]

21 PY. Po ju bëj të njëjtën pyetje. Faqja e parë e raportit,
22 emri juaj, pra, Carin Duhne-Prinsen.

23 Është kjo faqja e parë e raportit tuaj, e identifikoni si
24 të tillë?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 33

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 PY. Pyetje të njëjtë.

2 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

3 PY. Faleminderit.

4 Z. LAWS: [Përkthim] Tani a mund të shfaqim në ekran

5 dokumentin V0000338 deri në V0000339.

6 PY. Do t'ju bëj të njëjtat pyetje. A mund të konfirmoni që

7 kjo është letra me udhëzimet që keni marrë nga ekipi i

8 Mbrojtësit të Viktimave nga Dhomat e Specializuara të Kosovës

9 ku ju kërkohej që të jepnit një raport dhe të jepni pyetjet

10 ndaj të cilave do jepni përgjigjet.

11 T'ju pyes juve të parën.

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, është e saktë.

13 PY. Dr. Black?

14 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po, është e saktë.

15 PY. Faleminderit. Do të merremi me pyetjet pas pak. Doja të

16 jem i qartë lidhur me një pikë që ka të bëjë me kufizimet të

17 saktësuar në këtë letër udhëzimesh.

18 Z. LAWS: [Përkthim] Kjo gjendet në faqen e dytë, numri

19 IV.

20 PY. Që të jemi ët qartë që nga fillimi, pra, ju konfirmoni se

21 letra përfshinte në këtë paragraf, pra dhe po lexoj:

22 "iMMO-s nuk i kërkohej nga Mbrojtësi i Viktimave që të

23 bëhej një ekzaminim mjekësor individual të viktimave.

24 Megjithatë, për rrjedhojë raporti nuk bazohet në ekzaminimin

25 mjekësor të viktimave dhe nuk pritet që iMMO të bëjë një

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 34

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 diagnozë mjekësore për secilin prej viktimave.

2 Ky është kufizimi në punën tuaj, apo jo, znj. Prinsen?

3 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, saktë.

4 PY. Dr. Black?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] E saktë.

6 PY. Faleminderit shumë.

7 Z. LAWS: [Përkthim] Tani mund t'i japim një numër

8 provizor këtij dokumenti, ju lutem.

9 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Mund të jepni
10 një numër provizor, znj. Sekretare?

11 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit, i nderuar
12 Gjykatës. Nëse Mbrojtësi i Viktimave mund të na sqarojë, ju
13 lutem, nëse bëhet fjalë për dokumentin në tërësi apo thjesht
14 pjesa nga faqja 338 deri në 339, sepse dokumenti përfundon në
15 faqen 342.

16 Z. LAWS: [Përkthim] Po. Do ta bëjmë këtë gjë, në fakt, do
17 të merremi me faqet e tjera pas pak, pra, është më mirë që ta
18 lëmë numrin provizor për më vonë. Kemi dhe disa faqe nga kjo.
19 Në rregull.

20 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit.

21 Z. LAWS: [Përkthim] A mund të kthehem tek raporti i
22 IMMO-s dhe në faqen ku gjenden emrat e autorëve, faqja 28 e
23 raportit. Është 000005 deri në faqen 32.

24 PY. Diçka që të qartësojmë dhe do t'ju bëja këtë pyetje.

25 Znj. Prinsen, a mund të na thoni, ju lutem, lidhur me

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 35

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 autorin, na tregoni për autorin tjetër të raportit, emri i të
2 cilit shihet aty, cili ishte roli i saj?

3 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Autori tjetër i
4 raportit, autorja është Jet Steen, që është psikologe që punon
5 për IMMO, ajo na ka ndihmuar në këtë raport akt-ekspertizë. Ka
6 ndihmuar me kërkimet e literaturës, me kodimin e dëshmimeve, ka
7 patur, pra, rol mbështetës në përpilimin e akt-ekspertizës,
8 raportit të akt-ekspertizës.

9 PY. Faleminderit.

10 Z. LAWS: [Përkthim] Tani mund të kalojmë në faqen 6 të
11 raportit që është në ekran, që është me numrin V0000010.

12 PY. Në faqen 6, në krye të faqes shohim pyetjen e parë që ju
13 është bërë juve. Është një version më i shkurtër, më i mangët
14 i pyetjes së plotë fillestare, i cili i referohet, ku
15 referenca është "njohurive dhe përvojave tuaja në literaturën
16 shkencore", por ju keni nxjerrë nga kjo pyetje pjesën që ishte
17 më domethënëse, më e rëndësishme, pra, pyetja është:

18 "Cilat janë pasojat tipike (apo të mundshme) psikologjike
19 (afatshkurtër dhe afatgjatë) të keqtrajtimit mbi viktimat e
20 drejtpërdrejta (po bëhet fjalë për viktimat të trajtimit
21 çnjerëzor dhe situatat e ndalimit arbitrar)?"

22 Dhe është pjesa B:

23 "Çfarë dihet për mekanizmat e adaptimit apo të mbrojtjes
24 në këto raste?"

25 Dhe, znj. Prinsen, nëse mund të na ndihmoni ju me këtë, e

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 36

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 pranoni këtë, e identifikoni si pjesa, pyetja e parë që keni
2 trajtuar në raport, mund ta konfirmoni këtë, mendoj që
3 përgjigja juaj është rreth katër faqe, deri në krye të faqes
4 11?

5 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë jam znj.
6 Prinsen. Kjo është e saktë që thoni. Kjo ishte pyetja. Dhe
7 mund të konfirmoj që shkon deri në faqen 11. Dua ta shoh në
8 ekran që të jem më e sigurtë.

9 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit. Do ta shohim pas pak
10 këtë gjë. Më lejoni t'ju sqaroj pak sesi do veprojmë.

11 Me këtë përgjigje që ju keni dhënë në këto tre faqe është
12 e detajuar e hollësishme dhe nuk do të hyj në hollësi të saj
13 rresht pas rreshti. Gjykatësit e kanë tani atë me shkrim. Do
14 t'ju kërkoj që të na ndihmoni lidhur me disa prej përgjigjeve
15 dhe t'ju pyes për më shumë hollësi dhe sqarime, qartësime
16 lidhur me disa tema të caktuara.

17 Z. LAWS: [Përkthim] Dhe do të filloj me faqen 9 të
18 raportit, që është faqja 13, duke përdorur numrat në krye të
19 faqes në anën e djathtë. Në qoftë se mund ta zmadhojmë pjesën
20 e sipërme pak, ju lutem. Faleminderit.

21 PY. Paragrafi që dëshiroj të shqyrtojmë së bashku është
22 paragraf i tretë në këtë faqe që fillon me:

23 "Shumë studime mbi shëndetin dhe funksionimin ..."

24 E shihni këtë paragraf?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 37

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 PY. Znj. Prinsen, a mund të na ndihmoni duke lexuar këtë
2 paragraf me zë të lartë, ju lutem?

3 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Paragrafi lexon:

4 "Shumë studime lidhur me shëndetin dhe funksionimin e ish
5 të burgosurve të luftës, civilëve dhe personelit ushtarak kanë
6 treguar se mbajtja në ndalim është një prej përvojave
7 njerëzore më sfiduese. Mbjtja në ndalim ndryshon nga përvojat
8 e tjera traumatike sa i takon intensitetit dhe natyrës
9 personale të dhunës, marrëdhënies me mbajtësit dhe ata që të
10 mbajnë të ndaluar dhe efekti i kombinuar i traumatizimit të
11 përsëritur dhe të zgjatur. Këto karakteristika e bëjnë
12 ndikimin e mbajtjes në ndalim, ndikimin psikologjik të
13 mbajtjes në ndalim unik krahasuar me përvojat e tjera
14 traumatike."

15 PY. Faleminderit. Pra, kjo është ajo që studimet tregojnë, që
16 mbajtja në ndalim është një prej përvojave njerëzore më
17 sfiduese, pra, më të vështira. Do doja t'ju pyes, në përvojën
18 tuaj profesionale ku keni trajtuar persona që kanë përjetuar
19 gjërat, kanë përjetuar përvojë të ngjashme, do doja t'ju pyes
20 së pari nëse kjo përputhet apo jo me kërkimet që keni bërë,
21 qëndrimin tuaj, pra, bazuar në kërkimet tuaja?

22 Dr. Black?

23 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po, kjo përputhet me
24 përvojën time klinike. Personat me të cilët kam punuar të
25 cilët kanë pësuar torturë gjatë kohës që janë mbajtur të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 38

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 ndaluar janë në mesin e atyre që kanë simptoma të rënda dhe të
2 zgjatura. Një gjë e rëndësishme që duhet të kuptojmë, siç
3 përshkruhet në raport, në lidhje me natyrën unike, pra, të
4 vetme që mbajtja në ndalim dhe, siç e përshkruam, natyrën
5 ndërpersonale e dhunës është fakti që ne e dimë se trauma e
6 shkaktuar nga një person një personi tjetër ka efekt më të
7 thellë, më të rëndë sesa, për shembull, një përvojë traumatike
8 e shkaktuar nga një katastrofë natyrore, për shembull, je
9 viktimë e një tërmeti apo stuhie të ashpër. Impakti, pra,
10 ndikimi i traumës është ndryshe në këtë rast krahasuar me
11 traumën e shkaktuar nga dhuna që ushtron një person ndaj një
12 personi tjetër.

13 PY. Faleminderit.

14 Znj. Prinsen, keni diçka që dëshironi të shtoni?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, mendoj që ajo
16 që Dr. Black tha dhe që shpjegoi e konfirmoj edhe unë.

17 PY. A mund të shkojmë më poshtë tek paragrafi ku lexon:
18 "Mbajtja në ndalim mund të çojë në ..." Dhe më poshtë një, dy,
19 tre, katër, pesë, gjashtë rreshta, me fjalinë që fillon:
20 "Hulumtimet tregojnë se trajtimi i të burgosurve ..."

21 E shihni këtë pjesë?

22 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

23 PY. A mund ta lexoni këtë?

24 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] "Hulumtimet tregojnë se
25 trajtimi i të burgosurve nga stafi i burgut gjatë mbajtjes në

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 39

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 ndalim është parashikuesi më i rëndësishëm i zhvillimit dhe i
2 pranisë së vazhdueshme të stresit post-traumatik”.

3 PY. A keni bërë ndonjë koment apo konstatime apo dëshironi të
4 bëni ndonjë konstatim lidhur me këtë?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Në situatën kur një person
6 mbahet në ndalim, një prej elementeve që e bën traumatizuese
7 këtë përvojë në mënyrë unike është humbja e plotë e kontrollit
8 dhe varësia e tërësishme nga stafi i burgut ose personat që të
9 mbajnë në ndalim. Kjo do të thotë që jo vetëm situata në të
10 cilën gjendet personi është traumatizuese, por personeli i
11 burgut kontrollon aftësinë ose jo që ka personi i ndaluar për
12 të përdorur mekanizma adaptues ose mbrojtjeje.

13 Shembull për këtë mund jetë në një situatë traumatizuese
14 të paktën ju keni akoma nën kontroll faktin nëse është ditë
15 apo natë kur nuk je i ndaluar. Kur je në një situatë, kur je i
16 ndaluar personeli i burgut është e mundur që ata të kufizojnë
17 të mos japin mundësi që të shohësh dritën e diellit apo një
18 instrument që tregon kohën, orën që kalonte, për rrjedhojë
19 personi i ndaluar humbet kontrollin dhe për gjërat e vogla që
20 mund të kontrollojë. Ky është një prej elementeve që
21 kontribuon në këtë.

22 PY. Faleminderit shumë.

23 Znj. Prinsen, dëshironi të shtoni diçka lidhur me këtë?

24 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, kjo është e
25 qartë. S’kam gjë për të shtuar.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 40

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Z. LAWS: [Përkthim] A mund t'i kthehemi raportit në faqen
2 7. Mbaron në faqen 11 bazuar në numrat që janë në krye të
3 faqes. Në qoftë se mund ta zmadhojmë pak më shumë këtë pjesë,
4 ju lutem, në krye? Faleminderit.

5 PY. Dua të shohim fjalinë që fillon në paragrafin e dytë:

6 "Simptomat psikologjike më të përhapura ..."

7 Do të doja që znj. Black të ndihmojë duke lexuar këtë, ju
8 lutem? Në qoftë se mund ta lexoni prej aty, pra, deri tek
9 fjalët "zemërim".

10 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] "Simptomat psikologjike më
11 të përhapura rezultojnë nga tortura dhe trajtimi çnjerëzor
12 përfshin kujtime që rishfaqen në mënyrë të padëshiruar apo
13 *flashbacks* të ngjarjeve traumatike, shmangia, largimi nga
14 kujtimet, rrethanave për të shmangur, pra, gjithçka që mund të
15 zgjojë përsëri këto kujtime, një gjendje agjitimi e lartë
16 (përfshirë probleme me gjumin, zemërim i shpejtë, shpërthime
17 zemërimi, probleme me përqendrimin dhe hipervigjilancë, pra
18 vigjilencë të tepërt) dhe imazhi i vetvetes i dëmtuar nga
19 vetvetja, ndryshime negative në mendime dhe ndjenja (siç janë,
20 për shembull, besimi negativ i tepruar dhe supozimet që njeri
21 ka për veten dhe botën, si dhe ndjenjat e distancës prej
22 gjërave, sfidat, vështirësia për të përjetuar emocione
23 pozitive dhe prania mbizotëruese e emocioneve negative siç
24 është frika, tmerri dhe zemërimi)".

25 PY. Faleminderit. Doja t'ju pyes nëse mund të na ndihmoni me

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 41

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 termat e këtij paragrafi. Të gjithë kemi dëgjuar për
2 rikthimet, pra, si të kujtimeve të caktuara. Të gjithë e dimë
3 që kjo është një karakteristikë e stresit post-traumatik. Do
4 të doja që të na sqaroni pak se çfarë është një *flashback* që i
5 kthehet një personi që e ka përjetuar.

6 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Pra, një *flashback* është
7 diçka që të rishfaqet, është përvojë në të cilën individi
8 rijeton përvojën traumatike duke e menduar, duke e ndjerë,
9 duke e parë dhe në disa herë edhe sjellë sikur të ishte në atë
10 situatë traumatike që po i kujtohet përsëri po i kthehet në
11 kujtesë. Këto janë, natyrisht, shkallë të ndryshme sesa e
12 rëndë është kjo. Një person i caktuar mund të ketë këtë
13 *flashback* apo kujtim të menjëhershëm pa qenë fare i
14 vetëdijsëm për këtë, është diçka që e përjeton nga brenda.
15 Ose dikush tjetër mund ta ketë dhe mund të jetë tërësisht e
16 qartë për të gjithë neve në dhomën ku jemi të pranishëm që po
17 ndodhë diçka. Pra, dikush mund ta përjetojë nga brenda, dikush
18 mund të shfaqet dhe nga jashtë. Si shembull i kësaj është
19 procesi klinik që kur dikush futet nën tavolinë, për shembull,
20 në dysheme duke përdorur duart për t'u mbrojtur nga personi që
21 po e sulmon që, pra, nuk është aty fare ai person, nuk është
22 fare i pranishëm në dhomë.

23 Pra, ka shkallë dhe frekuenca, shpeshtësia e këtyre
24 fenomeneve ndryshon.

25 Është e rëndësishme ndoshta të shtojmë që kjo mund të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 42

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 jetë përvojë që mund të jetë ritraumatizuese, pra,
2 traumatizohet përsëri.

3 Z. LAWS: [Përkthim] Na sqaroni, ju lutem, sesi një person
4 mund të ritraumatizohet nga një *flashback*, një ripërjetim i
5 diçkaje?

6 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Kjo është e ndryshme. Nuk
7 është e njëjtë, nuk bëhet fjalë për të menduar apo për të
8 kujtuar një përvojë që ke përjetuar. Bëhet fjalë të përjetosh
9 atë ashtu siç ka ndodhur, pra, në të njëjtën mënyrë dhe me
10 gjithë elementët sensorë, pra, të nuhatjes, të erës, të
11 ndjenjave. Pra, njerëzit do të kenë -- vjen erën, aromën e
12 asaj që kanë përjetuar në momentin që e kanë përjetuar më
13 parë. Do të ndjejnë në disa raste dhe dhimbjen që kanë ndjerë
14 në pjesët e trupit ku kanë ndjerë dhimbjet në kohën kur
15 ngjarja ka ndodhë në të vërtetë. Pra, kjo e bën këtë fenomen
16 jashtëzakonisht stresues nga pikëpamja emocionale. Dhe nëse
17 dikush ka përjetuar një *flashback* dhe është duke dalë nga ky
18 moment shihet niveli i stresit emocional shumë i lartë, koha
19 që duhet për të dalë nga kjo, për të marrë veten nga kjo, për
20 të kujtuar që personi është në të tanishmen tani dhe jo me
21 kujtimin e asaj që po rijeton edhe një herë.

22 Nga përvoja klinike, mund të them se vetëm kohët e fundit
23 njëri prej personave që kanë folur me të në kuadër të një
24 raportit të IMMO-s i cili kishte kaluar kohë të gjatë në ndalim
25 apo pretendohet të kishte kaluar kohë të gjatë në ndalim dhe

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 43

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 ishte torturuar, ky kishte, pra, *flashbacks*, kujtime të
2 menjëhershme të rënda, të shpeshta dhe përshkruan përvojat
3 vetë sikur ndihet që është akoma në burg sepse shpeshtësia dhe
4 intensiteti i këtyre *flashbacks* është kaq i rëndë dhe i
5 pranishëm. Kjo është rasti ekstrem, pra, i këtij spektrumi, i
6 mundësive që mund të shohim.

7 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Z. Laws, tani
8 do të marrim pushimin e mëngjesit në orën 11.00, kështu që ta
9 dini edhe ju.

10 Z. LAWS: [Përkthim] Në rregull, z. Gjykatës.
11 Faleminderit.

12 Do të lëviz diku tjetër.

13 PY. Përpara se të kaloj më tej desha që të pyes znj. Prinsen
14 në qoftë se ka diçka për të shtuar?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo.

16 PY. Pajtoheni me kolegen tuaj, znj. Black, atë që tha?

17 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Pajtohem tërësisht.

18 PY. Në paragrafin që ju sapo lexuat, znj. Black, shohim
19 referencën "imazhi për vetveten i dëmtuar". Çfarë do të thotë
20 kjo, znj. Prinsen?

21 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Imazhi i vetvetes i
22 dëmtuar do të thotë që ju zotëroheni nga mendime negative për
23 vetveten që nuk janë reale dhe nuk janë të vërteta. Pra, mund
24 të jetë, për, shembull, kur mendon për vetveten si person i
25 dobët, i pavlerë.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 44

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 PY. Faleminderit. Dhe, për të përfunduar, sa i takon termave
2 në këtë paragraf, shohim që ka elementë që "kanë gjasë të
3 shkaktojnë, të ndezin, të sjellin prapë këto kujtime, t'i
4 rikthejnë" dhe do të doja të kuptoja cilat janë këto momente
5 ose gjërat që mund të kthejnë prapë këto memori.

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Atëherë momentet që
7 e ndezin apo e shkaktojnë përsëri, e sjellin, këto gjëra janë
8 gjërat që u merr erë, gjërat që dëgjon, gjërat që ndjen që
9 sjellin përsëri, pra, këtë *flashback* në apo një kujtesë
10 intruzive siç quhet pra, diçka që vjen e futet në kujtesë.
11 Pra, gjërat që të kujtojnë ngjarjen traumatike të torturës.
12 Për shembull, në qoftë se personi që mbante të ndaluar pinte
13 cigare shumë, atëherë era e cigares mund të sjellë në kujtesë
14 ngjarjen përsëri. Një tjetër shembull që mund të jap është një
15 prej personave që kam ekzaminuar dhe i cili konkretisht
16 thoshte që era e pisllekut i sillte ngjarjen traumatike që
17 kishte përjetuar sepse i kujtonte pisllekun që ishte në
18 dyshe-menë e qelisë ku mbahej.

19 PY. Faleminderit.

20 Z. LAWS: [Përkthim] Tani në të njëjtën faqe mundet pak më
21 poshtë. Edhe pak. Faleminderit.

22 PY. Kemi titullin "Pasoja afatgjata". Në paragrafin e dytë
23 shohim një referencë që lexon:

24 "... një analizë e kohëve të fundit tregon se këto
25 simptoma mund të jenë të pranishme, të vazhdojnë të jenë të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 45

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 pranishme për vite me radhë tek viktimat e luftës".

2 Dhe kjo i referohet këtu pra, simptomave të stresit post-
3 traumatik, apo jo? Dhe pyetja që dua t'ju bëj është që a duhet
4 të jemi të habitur që 25 vjet më vonë njerëzit raportojnë apo
5 paragesin akoma, vazhdojnë simptomat e stresit post-traumatik,
6 çrregullimit nga stresi post-traumatik? Znj. Black, në qoftë
7 se mund të përgjigjeni? Pyetja e parë.

8 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Nga përvoja ime klinike,
9 nuk mund të them që kjo më habit.

10 PY. I drejtohem znj. Prinsen, në qoftë se ka diçka për të
11 shtuar?

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo dhe unë
13 konfirmoj këtë dhe kjo është në përputhje me atë që shihet në
14 praktikën klinike.

15 PY. Faleminderit. Dr. Black, a dëshironi të shtoni diçka?

16 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Jo.

17 PY. Faleminderit. Tema tjetër për të cilën do të kërkoj
18 ndihmën tuaj është rëndësia e drejtësisë dhe e njohjes së
19 personave si viktimë, do të na marrë pak më shumë kohë kjo
20 temë.

21 Z. LAWS: [Përkthim] Ndoshta mund të bëjmë pushimin tani
22 dhe të vazhdojmë pas pushimit.

23 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Në rregull.
24 Dëshmitare, tani mund të largoheni nga salla e gjyqit, do të
25 bëjmë një pushim një gjysëm ore dhe do të rifillojmë më pas.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 46

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Mos diskutoni me askënd jashtë sallës së gjyqit, siç ju thashë
2 më herët, atë që është diskutuar dhe është thënë në sallë.

3 [Dëshmitaret përfundojnë dëshminë]

4 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Seanca
5 ndërpritet për 30 minuta. Kthehemi në orën 11.30.
6 Faleminderit.

7 --- Pauza fillon në orën 10.58

8 --- Seanca rifillon në orën 11.30

9 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Ju lutem,
10 sillini dëshmitaret në sallë.

11 [Dëshmitaret vijojnë dëshminë]

12 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Znj. Prinsen
13 dhe Dr. Black, jemi gati që të vazhdojmë më tej. Ju lutem
14 dëgjojeni me vëmendje z. Laws.

15 Z. Laws, mund të vazhdoni.

16 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit, të nderuar Gjykatës.

17 PY. Sikurse e thashë edhe përpara pushimit, do t'ju pyes tani
18 lidhur me rëndësinë e drejtësisë dhe njohjes apo pranimi të
19 asaj çfarë ka ndodhur. Për këtë arsye dua t'ju kujtoj për dy
20 pjesë për dy paragrafë në raport dhe pastaj do ju bëj pyetje
21 përkatëse.

22 Z. LAWS: [Përkthim] Së pari do i kërkoja Sekretares që të
23 kalojmë tek raporti i IMMO-së që pamë përpara sesa të shkonim
24 për pushim. Të shohim konkretisht faqen 8 duke përdorur numrat
25 e faqeve brenda raportit, me fjalë të tjera është dokumenti në

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 47

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 faqen V00012 [Sipas përkthimit] në të djathtë. Faleminderit.

2 Do i lutesha Sekretares ta zmadhojë gjysmën e parë të faqes.

3 PY. Në raport flitet për studimet të kryera sa i takon

4 kohëzgjatjes së simptomave të PTSD-së. Do kaloj direkt në

5 fjalinë e fundit në këtë paragraf. Do ta lexoj për juve. Në të

6 thuhet që:

7 "Angazhimet në besimet ideologjike dhe kërkesa për

8 drejtësinë, gjithashtu dhe për përgjegjësinë për atë çfarë ka

9 ndodhur, janë pjesë e njohjes."

10 Atëherë, do të doja t'i referohesha edhe një herë

11 formulimit që "kërkesa për drejtësi dhe drejtësia dhe njohja

12 zyrtare e përgjegjësisë gjithashtu kanë ndikim mbi rimëkëmbjen

13 ose mbi marrjen e vetes së personave të prekur."

14 Nga ana tjetër do i kërkoj Sekretares që të kalojmë në

15 faqen 15.

16 Z. LAWS: [Përkthim] Është faqja që përfundon me 19 në

17 fund, fillon me V.

18 PY. Është fjalia që është në krye të faqes. Fjalia është kjo:

19 "Për më tepër, çështje të shëndetit mendor përkeqësohen

20 nga stresi i vazhdueshëm social dhe ekonomik, së bashku me

21 mungesën e drejtësisë dhe mbështetjes institucionale."

22 Pyetja që kam për ju, së pari, Dr. Black, e kam për juve

23 pyetjen. A mund të na ndihmoni dhe të na shpjegoni se si

24 rëndësia e drejtësisë, mungesa e drejtësisë dhe njohja se

25 çfarë kanë pësuar personat mund të kenë ndikim mbi rimëkëmbjen

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 48

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 e tyre ose shërimin e tyre dhe cilat janë arsyet se pse
2 shëndeti mendor, pra, në vetvete bëhet më i rëndë si rezultat
3 i mungesës së drejtësisë ose i njohjes së asaj çfarë kanë
4 kaluar personat.

5 Atëherë, znj. Black, ju jeni e para, ju lutem, na thoni
6 çfarë na mendoni lidhur me këtë pyetje.

7 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Catherine Black. Nga
8 përvoja klinike do thoja se njëra prej mënyrave se si mungesa
9 e drejtësisë ose mbështetjes sociale ose institucionale mund
10 të ketë ndikim negativ ose mbi përkeqësimin e çështjeve që
11 kanë të bëjnë me shëndetin mendor, është përmes asaj që neve e
12 quajmë ndryshe si zhvlerësim ose mosvalidim, mosvlerësim i
13 asaj çfarë ka kaluar viktima. Pra, në qoftë se t'i nuk
14 vlerëson nuk njeh përvojat ose pjesën emocionale të dikujt kjo
15 mund të ketë një ndikim shumë negativ mbi shërimin nga trauma.

16 Ose një tjetër mënyrë se si mungesa e drejtësisë mund të
17 ketë ndikim mbi tema të shëndetit mendor, për shembull, në
18 qoftë se mungesa e drejtësisë mund të ketë ndikim mbi
19 kërcënimet në vazhdimësi, kjo mund të ketë ndikim mbi
20 personin, mbi shërimin. Pra, në qoftë se personi është objekt
21 i kërcënimeve të vazhdueshme, për shembull, në qoftë se dikush
22 është në një situatë të dhunës në familje mund ta trajtosh
23 situatën e dhunës në familje, megjithatë, në qoftë se personi
24 vazhdon që të jetë në situatë stresi të vazhdueshëm që mund të
25 jetë ose për shkak të dhunës në familje ose për shkaqe të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 49

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 tjera, atëherë kjo në vetvete mund të ketë ndikim mbi shërimin
2 nga problemet e shëndetit mendor.

3 Gjithashtu, nga përvoja klinike ne vëmë re se aktet e të
4 dëgjuarit, domethënë, vetëm veprimi i të dëgjuarit të dikujt
5 të shqetësimeve të veta, pra, përdoret si një prej trajtimeve
6 terapeutike që përdoret për refugjatët, pjesa më e madhe e të
7 cilëve janë objekt i keqtrajtimit ose, domethënë, një tjetër
8 terapi që përdoret është terapia e narrativës, së shpjegimit
9 të asaj çfarë i ka ndodhur atyre. Domethënë, kjo është
10 elementi terapeutik që përdoren, janë ato që nxirren nga
11 rrëfimi i personave që e kanë vajtur traumën. Pra, nuk është
12 një dëshmi si puna e dëshmimeve që dëgjoni ju këtu në Gjykatë,
13 por është një lloj përjetimi i thënë me fjalë i refugjatëve
14 ose personave të caktuar, dhe kjo në vetvete përdoret si
15 praktikë terapeutike.

16 PY. Pra, vetë akti ose veprimi që dikush të thotë me gojën e
17 vet se çfarë ka pësuar, çfarë ka vuajtur, në vetvete është
18 terapi, është akt terapeutik, apo jo?

19 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po. Mund të jetë, është një
20 prej elementëve të trajtimit të personit në fjalë.

21 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit.

22 Z. Prinsen, dëshironi të shtoni diçka, apo jo?

23 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, nuk kam gjë për
24 të shtuar. Ajo çfarë tha kolegja është e saktë.

25 PY. Faleminderit.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 50

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Z. LAWS: [Përkthim] Në rregull. Tani do të kalojmë tek
2 një pyetje tjetër, pyetja e dytë që jepet në faqen 11 të
3 raportit ose në faqen 15 të raportit që fillon me V, në qoftë
4 se nuk e kam gabim.

5 PY. Pyetja ka të bëjë me viktimat e tërthorta. Do ta lexoj
6 pyetjen.

7 "2. A. Cilat janë pasojat tipike (dhe/ose të mundshme)
8 psikologjike (në afat të shkurtër dhe të gjatë) nga personat
9 që kanë vuajtur nga rrëmbimi, tortura dhe/ose nga zhdukja me
10 detyrim ose vrasja me detyrim e personave të tyre të dashur?

11 Dhe nën pikën B pyetja tjetër është kjo:

12 "B. Çfarë dihet lidhur me mekanizmat e përballjes në
13 raste të tilla?"

14 Sikur që ju jeni përgjigjur në disa faqe kësaj pyetje.
15 Nuk dua që ju të flisni në hollësi lidhur me këto dy pyetje,
16 gjithsesi do ju kërkoja që të jepni disa sqarime.

17 Z. LAWS: [Përkthim] Kalojmë te faqja 12 e raportit ose me
18 numër V është faqja 16 e dokumentit që keni përpara. Le të
19 kalojmë në fund të faqes.

20 PY. Në nëntitullin "Vrasje", mund të lexohet si më poshtë:

21 "Vrasja e një personi të dashur mund të çojë në një
22 çrregullim të vazhdueshëm dhimbje në kuadrin afatgjatë."

23 Ju lutem na e shpjegoni çfarë keni dashur të thoni me
24 këtë, çfarë do të thotë "çrregullim i vazhdueshëm dhimbjeje".

25 Znj. Black, ju e para.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 51

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Catherine Black.

2 Çrregullimi i vazhdueshëm i dhimbjes ndodh kur dhimbja normale
3 ngec, pra, ose ndërpritet ose ngec, thjesht tek faza e
4 dhimbjes sepse, në fakt, ekzistojnë faza të ndryshme
5 dhimbjeje, ka ndryshim të dhimbjes dhe e quajmë çrregullim i
6 dhimbjes, një proces i cili, në fakt, është shumë më intens
7 sesa normalisht dhe që shtrihet në kohë dhe që është goxha më
8 ndërhyrës në funksionimin dhe jetën e dikujt sesa do të ishte
9 një situatë normale. Pra, në qoftë se kjo kohëzgjatja është më
10 e madhe dhe ndikimi është më i madh krahasimisht me atë çfarë
11 pritet nga normat e shoqërisë dhe kulturore atëherë kemi të
12 bëjmë me çrregullim të vazhdueshëm.

13 Pra, ka një dhimbje dhe një situatë të tillë ku dikush
14 mendon vetëm për këtë gjë, domethënë nuk mendon as për
15 ekzistencën e vet ose praninë e vet por duket sikur identiteti
16 i tyre është absolutisht i lidhur vetëm me fatkeqësinë që i ka
17 ndodhur atij personi, pra, dhe nuk ka shumë për t'u bërë, nuk
18 ka shumë gjë në jetë ai person. Në tekstin që sapo lexuat,
19 pra, gjithashtu, në pjesë të tekstit thuhet që, "në veçanti në
20 rast të humbjes traumatike", mund të ndodhë që të ekzistojë
21 një lloj përzierje e simptomave post-traumatike, pra, në qoftë
22 se në qoftë se humbja ka qenë traumatike, me fjalë të tjera,
23 në qoftë se ka qenë një humbje e dhunshme ose në qoftë se jemi
24 në situata të tilla të ngjashme, atëherë kemi një kombinim të
25 hidhërimit për humbjen me simptomat e stresit post-traumatik.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 52

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 PY. Ju thoni që simptomat e tilla janë shumë herë më të mëdha
2 në qoftë se personi që ka vdekur është person që është fëmija
3 i dikujt në qoftë se është partner ose partnerja a dikujt. A
4 është kështu?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

6 PY. Do i kërkoja ekspertës tjetër të përgjigjet në qoftë se
7 ka ndonjë gjë për shtuar.

8 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, nuk kam asgjë
9 për të shtuar.

10 Z. LAWS: [Përkthim] Le të vazhdojmë në faqen 17, të
11 shohim paragrafin me titullin "Zhdukja me detyrim ose me
12 forcë".

13 PY. Në këtë pjesë mund të shohim që ju përmendni protokollin
14 që ekziston në raste të tilla që është Protokolli i
15 Stambollit. Mbase do të ishte momenti i përshtatshëm që të na
16 shpjegoni se çfarë është Protokolli i Stambollit dhe si
17 përdoret, për çfarë arsyes përdoret Protokolli i Stambollit
18 nga persona që bëjnë vlerësim.

19 Znj. Prinsen, doni të filloni ju me përgjigjen e kësaj
20 pyetjeje?

21 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po. Protokolli i
22 Stambollit është një udhëzim i Kombeve të Bashkuara që njihen
23 në mbarë botën për dokumentin e torturës e trajtimit
24 çnjerëzor. Është një dokument i cili përmban udhëzime,
25 këshilla për profesionistët ligjorë, psikologjikë dhe të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 53

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 tjerë, se si t'i vijnë në ndihmë viktimave të torturës apo se
2 si të kryejnë ekzaminimet dhe si të bëjnë raportimet ose si të
3 bëjnë akt-ekspertizat e ndryshme. Domethënë është një dokument
4 i cili është mbështetur në faktet shkencore dhe mbështetur në
5 ekspertizën mjeko-ligjore ose forensike që ekziston sipas
6 fushës përkatëse.

7 PY. A është ky një instrument apo a është një dokument që ju
8 si ekzaminuese e IMMO përdorni vazhdimisht?

9 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, shërben si një
10 udhëzues për shqyrtimet ose analizat që bëjmë ne.

11 PY. Pas pak kohe ne do të shikojmë dy raportet që keni
12 përgatitur për një proces gjyqësor të mëparshëm. Dua t'ju pyes
13 për momentin në qoftë se ato dy raporte, akt-ekspertiza i keni
14 hartuar mbështetur në këtë dokument apo jo?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

16 PY. Atëherë, fundi i citimit që ka të bëjë me Protokollin e
17 Stambollit thotë që "zhdukja me forcë shkakton vuajtje nga të
18 afërmit që arrijnë deri në pragun e torturës". A është e saktë
19 kjo?

20 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, është e saktë.

21 PY. Në paragrafin vijues, që e keni përpara në ekran tani,
22 diku nga mesi i paragrafit, është një fjali ku thuhet që:

23 "Kjo humbje, ky lloj, kjo lloj humbje, gjithashtu e
24 njohur si humbje e paqartë është e vështirë që të përpunohet
25 sepse nuk ka qartësi lidhur me atë çfarë ka ndodhur për

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 54

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 personin në fjalë ..."

2 Për të qenë të qartë, këtu e keni fjalën për zhdukjet me
3 forcë dhe pasojat e zhdukjes me forcë, apo jo. Dhe dua t'ju
4 pyes konkretisht për "humbjen e paqartë". Çfarë do të thotë
5 "humbje e paqartë". Mund të na e shpjegoni, znj. Prinsen?

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Nuk e kuptova qartë
7 pyetjen. Duhet të shpjegoj se çfarë është "humbja e paqartë".
8 PY. Po. Ju lutem na e shpjegoni çfarë do të thotë ky term.

9 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Kjo do të thotë që
10 ti ke humbur dikënd, por për shkak të faktit që bëhej fjalë
11 për një zhdukje me forcë, ju nuk e dini se çfarë i ka ndodhur
12 atij personi, nuk e dini në qoftë se ky person ka vdekur apo
13 dhe këtu qëndron paqartësia për këtë humbje. Domethënë nuk
14 është një humbje e vërtetë se nuk e dini sesi ka vdekur
15 ekzaktësisht dikënd -- dikush, por thjesht e dini që dikush
16 është zhdukur dhe nuk keni shumë informacion rreth vdekjes së
17 këtij personi.

18 PY. Ju vazhdoni në raport dhe thoni se:

19 "... është e vështirë për t'u përpunuar sepse nuk ka
20 qartësi lidhur me atë çfarë i ka ndodhur personit, çfarë do të
21 thotë që dhimbja dhe vuajtja vazhdon dhe personi, pra, që
22 vuan, është -- nuk është në gjendje që ta mbyllë këtë pjesë të
23 kapitullit të jetës së tij."

24 Apo jo?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, është shumë e

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 55

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 vështirë që të mbyllet dhimbja.

2 PY. Në rregull. Do vazhdojmë me pyetjen 3.

3 Z. LAWS: [Përkthim] Për këtë do i kërkoj Sekretares që të
4 kalojmë në faqen V18. Kalojmë tek pyetja 3.

5 PY. Pyetja është:

6 "Cilat janë simptomat psikologjike të zakonshme tek
7 personat që vuajnë nga trauma në mungesë të ndërhyrjes
8 terapeutike?"

9 Edhe një herë nuk do ta lexoj të gjithë përmbajtjen e
10 përgjigjes nën këtë pikë, por thjesht dua që t'ju bëj disa
11 pyetje për ta sqaruar më mirë pozicionin tuaj.

12 Z. LAWS: [Përkthim] Kalojmë tek paragrafi në fund. Le të
13 shohim paragrafin në fund të faqes --

14 PY. -- që ka të bëjë me një studim për pacientët të cilët
15 kanë PTSD për shkak të luftës dhe nuk janë trajtuar dhe ju
16 thoni që:

17 "Ka persona të shumtë të cilët nuk janë trajtuar për PTSD
18 pas luftës, dhe këta persona shfaqin simptoma dhe shumë vite
19 pasi ka përfunduar lufta."

20 Po ashtu thuhet që:

21 "Ka një nivel të lartë të PTSD dhe çrregullimeve të
22 humorit ndërmjet personave që nuk janë trajtuar ..."

23 Le të përqendrohemi te kjo pjesë tani. Këtu kemi të bëjmë
24 vetëm me konstatime që lidhen me luftën, apo jo? Sipas
25 mendimit tuaj, a zbatohet kjo në grupe më të mëdha të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 56

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 personave që vuajnë nga PTSD-ja, për shembull, persona të
2 cilët mund të kenë qenë të ndaluar, që janë torturuar, e të
3 tjerë, apo thjesht lidhen me personat që kanë përjetuar
4 situata lufte?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Ju lutem, na e sqaroni dhe
6 një herë pyetjen.

7 PY. Atëherë, pyetja që kisha për ju ka të bëjë me paragrafin
8 në fund të faqes. Sipas këtij paragrafi, ju thoni që:

9 "Ka studime në vende të ndryshme të Ballkanit ... që 84
10 për qind e pacientëve të patrajtuar me PTSD për shkak të
11 luftës ende shfaqin simptoma vite pas lufte."

12 Pyetja ime ishte kjo: Ky është një konstatim i cili
13 lidhet vetëm me pacientët me PTSD për shkak të luftës apo mund
14 të shtrihet gjithashtu edhe për persona të tjerë që kanë
15 vuajti, për shembull, persona që janë mbajtur të ndaluar, që
16 janë keqtrajtuar, e të tjerë?

17 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Me aq sa më kujtohet mund
18 të konfirmoj që përqindja ose të dhënat këtu, domethënë,
19 thuhet 84 për qind të pacientëve të patrajtuar me PTSD, pra,
20 unë nga përvoja ime klinike dhe nga ajo çfarë di dhe ajo çfarë
21 përshkruhet në përgjithësi në literaturë, nuk mendoj se ka
22 ndonjë dallim mes pacientëve me stres post-traumatik për shkak
23 të luftës edhe viktimave të tjera ose pacientët që kanë
24 vuajtur për shkaqe të tjera që mund të jenë persona, për
25 shembull, që kanë vuajtur nga tortura ose nga persona që janë

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 57

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 mbajtur të ndaluar. Nuk shoh ndonjë dallim midis këtyre
2 llojeve të pacientëve. Pra, janë persona të cilët kanë vuajtur
3 nga traumatizime ose trauma të rënda, kështu që personalisht
4 nuk pres që të ketë ndonjë dallim midis kategorive të ndryshme
5 të pacientëve të tillë.

6 PY. Në rregull. Le të kalojmë tek fjalja e fundit:

7 "Trauma e pazgjedhur -- e pazgjidhur shkakton probleme si
8 fizike ashtu edhe të shëndetit mendor."

9 A mund të na e shpjegoni çfarë nënkuptohet me termin
10 "traumë e pazgjidhur".

11 Znj. Prinsen, do na e thoni ju?

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, "trauma e
13 pazgjidhur" është një traumë e cila nuk është trajtuar ose që
14 vazhdon ende dhe është pjesë e personit, ose për shembull, në
15 qoftë se dikush vuan akoma nga simptoma e stresit post-
16 traumatik, është akoma i traumatizuar, atëherë në këtë rast
17 kemi të bëjmë me traumë të pazgjidhur.

18 PY. Atëherë në këtë kontekst, pra, shënimi që keni dhënë në
19 paragrafin e parafundit që:

20 "Ideja që 'koha shëron të gjitha plagët' nuk është një
21 ide që mbështetet nga kërkimi."

22 Apo jo, është kështu, Dr. Black?

23 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Jo, nuk është -- nuk është
24 një deklaratë e përgjithshme që është gjithmonë e vërtetë, jo
25 si rregull i përgjithshëm koha i shëron të gjitha plagët.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 58

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Sikurse e kemi përshkruar dhe në raport simptomat e stresit
2 post-traumatik mund të zgjasin për vite e vite të tëra dhe
3 mbase do ishte mirë që të shtoja këtu se me kalimin e kohës
4 ato mund të shërohen, mund të ndryshojnë, por edhe mund të
5 trashëgohen. Domethënë, mund t'i kalohen edhe brezave të tjerë
6 më të rinj. Këtë e kemi shpjeguar dhe e kemi përshkruar
7 gjithashtu trauma që kalojnë nga një brez tek tjetri.
8 Domethënë, ka shumë kërkime që e mbështesin këtë tezë.
9 Domethënë, pra, në institucionin ku kam punuar unë ka
10 konstatuar që për viktimat e Holokaustit, për viktimat e
11 Luftës së Dytë Botërore dhe përderisa ne mund të bëjmë studime
12 tani dhe në breza të dytë dhe në breza të tjerë, studimet
13 tregojnë që trauma trashëgohet, në thonjëza, ose kalohet nga
14 një brez tek tjetri, domethënë, kalon nga prindërit te fëmijët
15 po madje edhe tek nipërit e mbesat. Kjo mendoj që shërben sa
16 për të ilustruar përgjigjen e pyetjes që më bëtë, apo jo?
17 PY. Po. Të kalojmë më tej. Do kalojmë me pyetjen 4, që jepet
18 në faqen 18 të raportit, ose në qoftë se do përdorim numrat në
19 raport është faqja që përfundon me 22 V22. Do shohim pyetjen
20 së pari, pastaj do mundohemi që të kuptojmë metodën që keni
21 përdorur. Pyetja është kjo?

22 "Bazuar në informacionin që i është dhënë imMO-së nga
23 Mbrojtësi i Viktimave, cilat janë simptomat dhe pasojat që
24 përjetojnë [viktimat] pjesëmarrëse në proces?"

25 Dhe me fjalë të tjera:

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 59

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 "Deri në çfarë mase këto simptoma përkojnë me pasojat,
2 simptomat dhe mekanizmat e përshkruar në përgjigje në pyetjet
3 1, 2, dhe 3"?

4 Domethënë që janë tre pyetje që unë bëra pak më herët.
5 Dua t'ju kërkoj që të na shpjegoni metodologjinë e përdorur.
6 Le të fillojmë me atë çfarë ju është dhënë.

7 Z. LAWS: [Përkthim] Kështu që për këtë arsye do i kërkoja
8 Sekretares që paraqesë në ekran dokumentin V00000340 deri në
9 0000341. Të shohim të gjithë faqen nëse është e mundur.
10 Faleminderit.

11 PY. Ky është një dokument shoqërues i dorëzimit të materialit
12 të parë që kemi bërë, domethënë, nga ekipi i Mbrojtjes së
13 Viktimave për IMMO-n që mban datën 23 dhjetor 2024. A e njihni
14 këtë dokument si atë që unë sapo përshkrova, znj. Prinsen?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

16 PY. Këtu jepet një listë e dokumenteve që juve ju është
17 dhënë, po ashtu është një dokument i cili mundohet që t'ju
18 ndihmojë lidhur me mënyrën sesi do të përpunoni informacionin.
19 Po ashtu jep udhëzime lidhur me kategoritë e ndryshme të
20 viktimave pjesëmarrëse në proces, sikurse mund ta shihni.

21 Z. LAWS: [Përkthim] Dhe nëse do të kalojmë në fund të
22 faqes. Do i lutesha Sekretares të kalojmë drejt fundit të
23 faqes. Për sqarim, ky është dokument i cili nuk duhet
24 transmetuar për publikun. Të shohim dhe gjysmën e dytë të
25 faqes. Shumë faleminderit.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 60

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 PY. Pra, këtu mund të lexoni sqarimet e dhëna që viktimat të
2 cilat kanë qenë dëshmitarë dhe në qoftë se ato kanë qenë dhe
3 kanë dhënë dëshmi sipas rregullës 154, pra, do ju jepen
4 dëshmitë e tyre, pra, për këtë kategori dëshmitarësh ju është
5 dhënë informacion shtesë, domethënë, ajo çfarë quhet ndryshe
6 informacion shtesë për dëmin e pësuar.

7 Z. LAWS: [Përkthim] Kalojmë te faqja tjetër.

8 PY. Pra, kemi gjithashtu dhe kategorinë e veçantë të
9 viktimave që kanë dëshmitarë gjithashtu, por dëshmitë e të
10 cilëve janë paraqitur me shkrim dhe viktimat të cilët nuk janë
11 dëshmitarë në këtë lëndë gjyqësore, dhe së bashku me këtë
12 dokument juve ju është dhënë një dokument në Excel ku jepet
13 informacioni dhe dokumentet që ju janë dhënë lidhur me secilin
14 prej viktimave ku është treguar gjithashtu cili ka qenë rendi
15 dhe ku ju është shpjeguar në qoftë se viktimat përkatëse kanë
16 qenë viktimat të drejtpërdrejta apo të tërthorta.

17 A është kështu, znj. Prinsen.

18 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

19 PY. Në rregull.

20 Z. LAWS: [Përkthim] Kalojmë te dokumenti tjetër. Është
21 dokumenti V000342.

22 PY. Është dokumenti që mban datën 14 shkurt 2025. Në këtë
23 datë ju keni informacion, atë çfarë ne e quajmë ndryshe
24 parashtrim i dytë dhe i tretë i materialit nga Mbrojtësi i
25 Viktimave. Është përsëri një dokument udhëzues për iMMO-n.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 61

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Ndërkohë, pra, shikoni parashtimet në të cilat IMMO mund të
2 shikojë situatën dhe se si kjo situatë ka pasur ndikim mbi
3 dëmtimin e viktimave dhe viktimat janë gjithsej 108.

4 Z. LAWS: [Përkthim] Ndërkohë që në qoftë se do të kalojmë
5 te paragrafi 4, dua që të lexoj një pjesë tjetër të udhëzimeve
6 që ju janë dhënë:

7 "Dua të theksoj që nuk është bërë një përzgjedhje e
8 viktimave pjesëmarrëse nga ana jonë. Ne kemi dhënë gjithë
9 informacionet e viktimave pjesëmarrëse që kanë dhënë pëlqimin
10 e tyre për nxjerrjen e informacionit të tyre për IMMO-n dhe
11 lidhur me të cilët ne kemi mendimin që dëshmitë e tyre mund
12 t'ju japin juve disa hollësi sa i takon vuajtjes që ato kanë
13 pësuar."

14 Në pikën 5, jepen gjithashtu edhe arsyet e kategorive ose
15 personave të cilat nuk janë përfshirë.

16 Këto janë dokumente që ju i keni marrë si pjesë e paketës
17 së udhëzimeve që janë dhënë, apo jo, znj. Prinsen?

18 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

19 PY. Pra, ju keni pasur gjithsej dokumente për 108 viktima, që
20 variojnë nga dokumente nga dosje të mëdha, voluminoze - më
21 duket madje se një dosje kishte 600 faqe, kishte dhe dosje me
22 shumë pak faqe. A është kështu?

23 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

24 PY. A i konsideruat ju, a menduat se ishte praktike, ishte e
25 realizueshme të trajtonit të 108-ta rastet?

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 62

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë jam znj.

2 Prinsen. Jo, nuk ishte e mundur. Kërkonte shumë kohë. Nuk

3 kishim instrumentet për t'i shqyrtuar të 108-ta dosjet.

4 PY. Do ju pyes pak më vonë se si e keni bërë përzgjedhjen.

5 Z. LAWS: [Përkthim] Por, përpara se të hiqet dokumenti, a

6 mund t'i japim një numër provizor, ju lutem, ku përfshihet dhe

7 letra me udhëzime dhe dokumentet që sapo pamë?

8 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Mikrofoni çaktivizuar].

9 [Përkthim] Mund t'i jepni numër provizor.

10 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit. Atëherë,

11 dokumenti me ERN V0000338 deri në V0000342 do të marrë numrin

12 provizor V00034 dhe klasifikimi është konfidencial.

13 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit. Mund të hiqet dokumenti

14 tashmë nga ekrani.

15 PY. Pra, pasi vendosët që nuk mund t'i shqyrtonit 108 dosje,

16 çfarë bëtë ju më pas?

17 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Vendosëm të

18 shikonim 50 dosje që është një sasi e konsiderueshme nga 108

19 dosjet që kishim marrë gjithsej.

20 PY. A mund të na shpjegoni si u përzgjodhën këto 50 dosje?

21 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë jam znj.

22 Prinsen. Unë kisha një shënim përgatitor ku shpjegohet se si

23 duhet të funksionojë përzgjedhja, besoj që të gjithë e marrin

24 këtë shënim. Dosjet apo viktimat, e thënë ndryshe, ose janë

25 përzgjedhur në formë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë. Pesë

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 63

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 dosje ishin dhe viktimat dhe të drejtpërdrejtë dhe të
2 tërthorta sepse kjo ishte një kategori unike. Kështu që
3 vendosëm, meqë ishte kaq unike kjo kategori, t'i shqyrtonim të
4 pesta dosjet e këtyre personave. Më pas pamë sa dosje ishin të
5 viktimave të drejtpërdrejtë dhe sa ishin viktima të tërthorta.

6 Për shkak të literaturës, hulumtimet tona bazohen në
7 literaturë, në bibliografi dhe ekzistojnë dy kategori për
8 viktimat e tërthorta, goftë në moshë madhore apo të mitur.
9 Pra, ne bëmë përzgjedhjen bazuar në vitin e lindjes në moshën
10 që kanë pasur në kohën e luftës, pra, a ka qenë viktimë e
11 tërthortë dhe a ka qenë në moshë madhore gjatë luftës, apo ka
12 qenë viktimë e tërthortë por fëmijë gjatë luftës. Pra, kishim
13 katër kategori, një ishin personat me moshë madhore të
14 tërthortë, persona në -- viktima të tërthorta për fëmijë, dhe
15 pastaj kishim dhe viktima që ishin dhe të drejtpërdrejtë dhe
16 të tërthorta.

17 Duhet -- mund ta -- a mund ta shoh dokumentin, a mund t'i
18 referohem pak dokumentit që kemi në ekran, nëse është e
19 mundur?

20 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Po, mundeni,
21 po jo ta lexoni, ë, thjesht për t'ju rifreskuar kujtesën.

22 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Përfundimisht
23 përzgjodhëm 20 viktima të drejtpërdrejta, dhe përzgjodhëm pesë
24 të dosje të viktimave të drejtpërdrejta dhe të tërthorta. Dhe
25 nga viktimat e tërthorta, zgjodhëm 15 persona me moshë madhore

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 64

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 dhe 10 fëmijë. Procesi i përzgjedhjes ishte komplet rastësor
2 dhe të gjithë viktimat kishin një numër. Kështu që nuk i
3 përzgjedhëm ne, i përzgjedhi sistemi. Bëmë një përzgjedhje
4 përmes sistemit.

5 Z. LAWS: [Përkthim]

6 PY. Faleminderit.

7 Z. LAWS: [Përkthim] Në faqen 17 të raportit, ju lutem,
8 vendosni sërish raportin në ekran. 000005. Shkojmë në faqen
9 V21.

10 PY. Këtu keni bërë një shpjegim për procesin që ju e keni
11 përshkruar aty si procesi i kodimit. A mund të na ndihmoni një
12 përmbledhje të shkurtër ç'nënkupton kjo?

13 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Kodim nënkupton që
14 ne përkufizojmë të gjitha pasojat psikologjike që njihen në
15 literaturë. Pra, pjesa e parë e raportit shpjegon pasojat
16 psikologjike që ka trajtimi çnjerëzor dhe tortura, përdorëm
17 pasojat për të bërë një skemë, një grafik në mënyrë që të
18 krahasonim ato që kishin treguar viktimat lidhur me dënim që
19 kishin pësuar, dhe informacioni që morëm prej tyre me atë që
20 ekziston në literaturë.

21 E ndamë në 24 kategori. Një syresh, për shembull, ishte
22 makthet, fanepsjet. Kështu që ne e koduam a ishte e qartë apo
23 e paqartë. Dhe ne në bazë të informacionit e ndanim, e fusnim
24 në kategorinë përkatëse. 21 prej këtyre kategorive kishin dhe
25 nënkategori, sepse disa prej pasojave psikologjike janë të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 65

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 përgjithshme, por ndahen në nëntë kategori të tjera.

2 Mbase nuk e shpjegova shumë mirë në fakt, sepse sidomos
3 fanepsjet, makthet, janë një nga elementët kryesorë të
4 memories cenuese, kjo kujtesa cenuese varion. Ca persona thonë
5 kemi fanepsje, ca persona thonë që na kujtohen gjëra të
6 trishta, disa persona thonë që nuk iu hiqet trauma nga mendja.
7 Pra, një kategori pa nënkategori, për shembull, është
8 shmangia. Kjo nuk ka nënkategori.

9 PY. Faleminderit.

10 Z. LAWS: [Përkthim] I kthehem raportit, ju lutem, dhe
11 shohim faqen e fundit të raportit. V00033.

12 PY. Pasi bëtë përzgjedhjen rastësore përfunduat me 50 dosje.
13 Titujt ne i shohim dhe ju po ashtu na i shpjeguat edhe V-ja
14 nënkupton viktimat e ndryshme të renditura këtu?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

16 PY. Pyetja që ju drejtua është: Pasi bëtë këtë punë, sa
17 përkonin simptomat me pasojat dhe mekanizmat e përshkruar? Do
18 të doja të na shpjegoni. Është pjesa 2 e pyetjes. Dëshiroj që
19 të fokusohemi në këtë pjesë, pjesa e dytë e pyetjes.

20 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë jam znj.
21 Prinsen. Rezultatet nga kodimi i të gjitha [pasojave]
22 psikologjike që përmendën viktimat përputheshin me rezultatet
23 që ekzistojnë falë literaturës.

24 PY. Dr. Black, keni ju diçka për të shtuar lidhur me këtë?

25 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Unë jam Catherine Black.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 66

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 Pajtohem me atë që sapo -- çka tha znj. Prinsen.

2 Përgjithësisht pamë simptoma të ngjashme siç përshkruhen në
3 literaturë.

4 PY. Faleminderit. Një hollësi tjetër në këtë pjesë që do të
5 doja ta trajtonim së bashku.

6 Z. LAWS: [Përkthim] Ju lutem, shkojmë në faqen V23. Po.
7 Kjo, në krye të faqes.

8 PY. Grupi që keni përmendur ju janë grupi viktima të
9 tërthorta që kanë qenë fëmijë nën moshën 18 vjeç gjatë kohës
10 së luftës, edhe kishte dhe nën moshën 10 vjeç.

11 Pak më herët ju folët për dëmin që kalon ndër breza. Nëse
12 viktimat kanë vuajtur dëm nga një brez tjetër, a është kjo
13 kategoria që keni dashur të përshkruani ju? Viktimat që e kanë
14 pësuar dënim nga një brez tjetër të përcjellë nga një brez
15 tjetër?

16 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Kur fola për dëmin ndër
17 breza pak më herët kur më pyetët, në fakt, për deklaratat e
18 përgjithshme, kur më thatë ai i shëron koha plagët, kur thatë
19 këtë, unë po mendoja në fakt edhe për brezat që do të lindnin
20 dhe pasojat që do të kishte, por sigurisht kjo vlen edhe për
21 fëmijët, fëmijët e viktimave që ne i përshkruajmë viktima të
22 tërthorta këtu.

23 Kjo ishte pyetja juaj?

24 PY. Po, kjo ishte pyetja ime. Faleminderit. Ne shohim nga
25 rreshti i katërt se në këtë grup fakti që s'ka pasur mbyllje,

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 67

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 s'e kanë pranuar dhe s'ka pasur drejtësi, ka qenë 50 për qind,
2 50 për qind s'kanë gjetur dot zgjidhje. Kështu?

3 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

4 PY. Kam nevojë dhe të bëjmë disa sqarime lidhur me këtë
5 raport.

6 Z. LAWS: [Përkthim] Mbase mënyra më e thjeshtë për ta
7 bërë këtë është të vendosim Shënimin Përgatitor 2 në ekran,
8 nëse na lejohet. Janë realisht çështje sqarimi përkthimesh.
9 Nëse nuk ka kundërshtime, mund t'ju jap numrin. Është
10 dokumenti me numër V0000333.

11 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Ka
12 kundërshtime?

13 Nuk shoh të ketë kundërshtime. Vazhdoni.

14 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit. Faleminderit. Po duhet
15 dhe raporti njëkohësisht. Dokumenti që përfundon me 05.
16 Faleminderit. Në shënimin përgatitor, ju lutem, të shkojmë
17 poshtë te pjesa ku lexon "Sqarime", që të jetë e dukshëm për
18 të gjithë.

19 PY. Znj. Prinsen, ju lutem, na ndihmoni ju për këtë. Ju thoni
20 që:

21 "Gjatë dy takimeve, dy ekspertet bënë sqarime vijuese."

22 Sqarimi i parë është bërë në faqen 16 të raportit, që
23 është V20 raporti, faqja V20.

24 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit. Zmadhojeni pak faqen,
25 ju lutem. Faleminderit.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 68

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 PY. Në paragrafin që duket nga gjysma poshtë e faqes, është
2 paragrafi që fillon: "Bazuar në këtë informacion ..."

3 Keni dashur të bëni një sqarim, znj. Prinsen, tek fjala
4 "zgjedhur", fjalën "zgjedhur" keni dashur ta sqaroni, tek
5 rreshti i fundit i paragrafit. Keni vënë një sqarim lidhur me
6 këtë, apo jo?

7 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po. Duhet të ishte
8 "përzgjedhur në mënyrë rastësore", ka humbur në përkthim nga
9 holandishtja drejt anglishtes.

10 PY. Domethënë, nuk e zgjodhët ju, është sistemi kompjuterik
11 që përzgjedhi viktimat, apo jo?

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

13 Z. LAWS: [Përkthim] Në faqen 18 të raportit që është
14 faqja V22.

15 PY. Shohim tek pjesa -- në fund të faqes, aty ku thotë,
16 "Viktima të tërthorta në moshë madhore". Tek fjalia e parë
17 thuhet, "Viktimat -- duhet të ishin të përfshirë edhe viktimat
18 e tërthorta të vrasjes dhe zhdukjes me dhunë, me forcë". Të
19 shohim fjalinë këtu domethënë kur thuhet këtu që:

20 "Si viktimë e tërthortë, një nga ankesat që raportohet më
21 shpesh në përgjithësi ka të bëjë me mënyrën e të jetuarit pas
22 torturës dhe trajtimit çnjerëzor ..."

23 Pra, ju keni dashur që të bëni një sqarim dhe këtu që të
24 ishte përfshirë edhe -- të ishin përfshirë edhe viktimat e
25 vrasjes dhe zhdukjes me dhunë.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 69

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

2 PY. Faleminderit. Shohim në të njëjtën faqe është një fjalë
3 tjetër që duhet sqaruar.

4 Z. LAWS: [Përkthim] Pak më lart, ju lutem, të shkojmë në
5 krye të faqes në të majtë.

6 PY. Tek rreshti i pestë, ku thuhet "një numër i
7 konsiderueshëm viktimash", keni dash ta sqaroni dhe këtë sepse
8 e kemi dhe të qartë në shënimin përgatitor.

9 Z. LAWS: [Përkthim] Shkojmë më poshtë në shënimin
10 përgatitor, ju lutem, ose mbase në faqen tjetër. Faqja tjetër.

11 PY. Znj. Prinsen, ju deshët ta korrigjonit, keni dash ta
12 korrigjonit këtë pjesë ku është thënë, "një proporcion i
13 konsiderueshëm viktimash", apo jo?

14 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, fjala
15 "konsiderueshëm" në anglisht është pak problem, besoj që është
16 çështje nocioni, mes anglishtes dhe holandishtes, duhet të
17 kishte qenë "thelbësore, e dukshme", jo "e konsiderueshme" në
18 anglisht.

19 PY. Faleminderit. Shohim faqen 20 të raportit, pra, që
20 përfundon me V24, shkojmë në të majtë, ju lutem. Të njëjtën do
21 kishit të njëjtin -- do kishit të njëjtën vërejtje për fjalën
22 po ashtu "i konsiderueshëm". Rreshti i fundit. Tek pjesa
23 "Përballja".

24 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po është diçka
25 nocioni në përkthim, duhej të kishte qenë "e rëndësishme" jo

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 70

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 "e konsiderueshme".

2 PY. Rreshti i parafundit në këtë faqe ku thuhet, "po ashtu
3 nuk ka dallime të konsiderueshme", edhe keni dashur ta
4 korrigjoni për dhënë më mirë kuptimin?

5 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, që të mos
6 çorientohemi. Ideja është që nuk ka dallim të qartë mes
7 grupeve.

8 PY. Faleminderit.

9 Z. LAWS: [Përkthim] Tani përfshirë dhe korrigjimet do të
10 donim që të pranohej ky dokument, pra, me korrigjimet
11 përkatëse t'i jepej një numër provizor.

12 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Mund t'i
13 jepni një numër provizor.

14 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit. Akt-
15 ekspertiza me ERN V000005 deri nën V0000033 do të marrë numrin
16 provizor V00035, dhe klasifikimi është konfidencial. Ju
17 faleminderit.

18 Z. LAWS: [Përkthim] Faleminderit.

19 PY. Do të vazhdojmë tani dhe të trajtojmë dy raporte të
20 tjera.

21 Z. LAWS: [Përkthim] Por, për këtë do të duhet që të
22 kalojmë fillimisht në seancë private.

23 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Kalojmë në
24 seancë private, ju lutem.

25 [Seancë private]

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 71

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 72

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 73

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 74

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 75

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 76

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 77

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 78

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 79

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje nga Mbrojtësi i Viktimave

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 80

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13 [Seancë e hapur]

14 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Jemi në seancë publike.

15 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Faleminderit.

16 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Faleminderit.

17 PY. Dr. Black, znj. Duhne-Prisen, kam disa pyetje për ju sot

18 lidhur me përmbajtjen e raporteve tuaja. Në qoftë se ka ndonjë

19 përgjigje për të cilën dëshironi të jeni në seancë private, na

20 tregoni.

21 Pyetja e parë ka të bëjë me raportin që keni përgatitur

22 për këtë procedurë në prill të këtij viti dhe ky është raporti

23 me numrin provizor V0000035.

24 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Do t'i kërkoj znj. Sekretare ta

25 shfaqë në ekran. Do kalojmë në faqen V18, që faqja 14,

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 81

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 numërtimi i faqeve në fund të faqes. Faleminderit.

2 PY. Kjo është nga pjesa e raportit 2, pjesa 2 e raportit që
3 ka të bëjë me personat që kanë pësuar pengmarrje dhe torturë,
4 zhdukje me forcë të të afërmeve të tyre. Dhe pyetja parë që kam
5 ka të bëjë me pjesën 2.B, ku ju keni trajtuar mekanizmat e
6 trajtimit pas mbrojtjes.

7 Në këtë raport keni sqaruar, shpjeguar, që kjo është --
8 dhe gjendet në fjalinë e fundit të paragrafit të parë në këtë
9 faqe. Keni thënë që "kërkimet, hulumtimet tregojnë se
10 rimendimi i vazhdueshëm, shmangia janë mekanizma adaptimi apo
11 mbrojtjeje të zakonshëm, të shpeshtë tek vejushat, femrat
12 vejusha, pra, që kanë mbijetuar luftën e Kosovës".

13 Dhe pastaj në poshtëshënimin që keni dhënë përkufizimin e
14 të menduarit të vazhdueshëm, që është -- të menduarit e
15 vazhdueshëm është të menduarit për diçka në mënyrë të zgjatur
16 dhe duke jetuar ndjenjat, problemet, duke u përqendruar shpesh
17 në ngjarje të pakëndshme të cilat personi i ka përjetuar.

18 Ju jeni bashkautorë të këtij raporti. Në përputhje me
19 udhëzimet e Gjykatësve, do të bëj një përzgjedhje të
20 përgjigjeve tuaja ndaj kësaj pyetje. Në qoftë se keni diçka
21 pastaj për të shtuar mund të shtoni, sepse jeni të
22 mirëseardhur për këtë.

23 Pyetja ime e paralidhur me të menduarit e vazhdueshëm
24 këtu -- është një në vijim, a është ky, pra, mekanizëm
25 adaptimi që ndodh edhe tek viktimat e llojit tjetër, pra,

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 82

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 përveç vejushave?

2 Dr. Black në qoftë se doni të përgjigjeni.

3 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po. Kjo është -- unë po --

4 kjo është përfshirë në raportin tonë bazuar në referencat

5 konkrete që janë përshkruar në studimet konkrete specifike ku

6 përshkruhen këto simptoma konkrete tek vejushat që kanë

7 mbijetuar, kanë shpëtuar nga lufta në Kosovë.

8 Të menduarit e vazhdueshëm dhe shmangia, në përgjithësi,

9 janë mekanizma adaptimi joefikasë që mund të ndodhin në

10 përgjithësi tek personat që kanë stres post-traumatik. Në

11 qoftë se kjo i përgjigjet pyetjes tuaj.

12 PY. Po. Znj. Prinsen, keni diçka për të shtuar?

13 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, pajtohem me

14 këtë që u tha.

15 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Mund të kthehem pak tek

16 dokumenti te V000013 i raportit, që është faqja 9. Fillojmë më

17 poshtë është paragrafi që fillon me mbajtjen në ndalim. Në

18 qoftë se shkoni më poshtë përball jush.

19 PY. Pra, në ekran keni pjesën ku flitet për pasojat konkrete

20 të mbajtjes në ndalim. Mbrojtësi i Viktimave iu bëri pyetje

21 sot në mëngjes lidhur me pjesën e parë të këtij paragrafi. Unë

22 dua të përqendrohem te fjalia në mes të paragrafit që fillon

23 me: "Mbajtja në ndalim mund të shkaktojë, mund të çojë në ..."

24 Dhe në këtë fjali thuhet:

25 "Simptomat e stresit post-traumatik, të shpeshta, të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 83

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 zakonshme, që lidhen me mbajtjen nën ndalim përfshijnë
2 shmangien, flashbacks, pra, kujtime të çastit, ndjenja turpi
3 (që rezulton nga poshtërimi dhe abuzimi seksual), vetmia (që
4 buron nga mosbesimi në marrëdhëniet, mospasja besim në
5 marrëdhëniet me personat e tjerë), dhe halucinacione.”

6 Ndjenja e turpit a mund të përkeqësohet?

7 Znj. Prinsen, në qoftë se do të dëshironi të përgjigjeni
8 e para?

9 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Mendoj që turpi,
10 ndjenja e turpit dhe të menduarit e vazhdueshëm i të njëjtës
11 gjë, mund të ndodhin së bashku, sepse turpi përfshin edhe
12 halucinacionet, mendime të turpshme për diçka që ju ka
13 ndodhur, është diçka që personi përpiqet të shmangë. Nuk e di
14 nëse -- nuk e di në qoftë se njëri apo tjetri përkeqësohet,
15 por ato bashkë-ndodhin në të njëjtën kohë.

16 PY. Faleminderit.

17 Znj. Black, keni ndonjë gjë për të shtuar lidhur me këtë
18 pikë?

19 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Në përgjithësi të menduarit
20 e vazhdueshëm të diçkaje, ishte nga paragrafi ku flitej për
21 mekanizmat e adaptimit apo të mbrojtjes, që mund të mund të
22 jenë mekanizma të mirë apo të këqij, të papërshtatshëm. Pra,
23 është rumi -- pra, të menduarit e vazhdueshëm e diçkaje nuk
24 është mekanizmi adaptimit apo mbrojtje e duhur, nuk është
25 mekanizëm adaptimi -- adaptimi që bën një adaptim të keq, pra.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 84

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 Pra, do të thotë nuk ndihmon për simptomat që personi ka dhe
2 në përputhje me këtë, nuk ka gjasë që të ndihmojë në
3 zvogëlimin e simptomave dhe ndjenja e turpër është një prej
4 këtyre simptomave.

5 PY. Në rregull. Bazuar në praktikën dhe përvojën tuaj, a
6 është përpjekja e personit për të gjetur një shpjegim për të
7 dënim që ka pësuar viktimë, a mund të jetë pjesë e të
8 menduarit të vazhdueshëm të viktimës, pra, e gjitha kjo, a
9 mund të jetë një mekanizëm adaptimi i papërshtatshëm,
10 mekanizëm mbrojtje i papërshtatshëm?

11 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] A mund ta sqaroni pak
12 pyetjen, kur thoni "përpjekja për të gjetur një shpjegim"?

13 PY. Pra, kur viktimat përjetojnë të menduarit e vazhdueshëm
14 të diçkaje, kjo pjesë e të menduarit sipas përvojës tuaj, a
15 përfshin kjo përpjekjen për të gjetur një shpjegim në kokën
16 tuaj, pra, të personit gjatë kohës bën këtë proces, pra, të
17 menduarit të vazhdueshëm, për të gjetur një shpjegim të asaj
18 që ka ndodhur, të ngjarjeve që ju kanë ndodhur personit, pra
19 me fjalë të tjera, shkaku që solli këtë dëm që pësoi personi?

20 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Dhe në pyetjen tuaj
21 përfshihet, pra, të menduarit të vazhdueshëm për shkakun e
22 asaj.

23 PY. Pyetja ishte, pra, nëse në përvojën tuaj, pra, apo
24 praktikën tuaj, atë që keni parë ju, nëse viktimat të cilat
25 mendojnë në mënyrë të vazhdueshme si pjesë e adaptimit nëse

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 85

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 pjesë e kësaj, e këtij procesi të të menduarit të vazhdueshëm
2 të diçkaje mund të jetë edhe arsyeja pse ju ka ndodhur ajo që
3 ju ka ndodhur?

4 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po, në përgjithësi mund të
5 them që nga praktika klinike personat, sa i takon pyetjes pse,
6 pse kjo padrejtësi ka ndodhur, pse më ka ndodhur mua, pse kjo
7 humbje, dhe duke mos qenë në gjendje që të tejkalojnë këtë,
8 është e shpeshtë, është problem i shpeshtë në praktikën
9 klinike të të gjitha llojeve. Pra, bëhet fjalë për humbjen.
10 PY. Dhe në përvojën tuaj, si pjesë e adaptimit apo të
11 mbrojtjes apo stilit dhe modelit të adaptimit që viktimat mund
12 të ketë, a mundet një viktimë të preferojë më shumë një
13 shpjegim sesa një tjetër sa i takon arsyeve të asaj që i ka
14 ndodhur sepse ndoshta një shpjegim është më pak i dhimbshëm
15 sesa -- ose më pak i turpshëm sesa një tjetër?

16 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Duhet të mendohet për këtë
17 pak që të jem më e qartë. Ju po pyesni ...

18 PY. Do përpiqem ta sqaroj më mirë. Ju përshkruat në
19 përgjigjen tuaj të mëparshme se është e zakonshme, e shpeshtë
20 që njerëzit të pyesin veten se pse kjo ndodhi. A është ky,
21 pra, procesi i të menduarit të vazhdueshëm, në vazhdim, lidhur
22 me atë që ju ka ndodhur atyre, është një përpjekje për të
23 gjetur një arsye se pse? A keni hasur ju në situata ku një
24 viktimë mund të përfundojë, të arrijë në përfundimin që të
25 gjejë për veten e vet një shpjegim të caktuar, të veçantë, dhe

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 86

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 ju dyshoni që kjo ka të bëjë me ndjenjën e turpit, apo faktin
2 që personi zgjedh që të preferojë shpjegimin më pak të
3 dhimbshëm, apo më pak të turpshëm për të shpjeguar atë që i ka
4 ndodhur?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Nuk jam e sigurt se çfarë
6 keni në mendje apo përpiqeni të thoni kur flisni për "shpjegim
7 më pak të turpshëm apo shpjegim të turpshëm".
8 PY. Skenari që kam në mendje është që -- kur them "shpjegim i
9 turpshëm" në qoftë se mund ta sqaroj pyetjen pak më shumë,
10 është kur diçka konsiderohet, vlerësohet si e turpshme, që
11 mund të ketë qenë shkak i keqtrajtimit krahasuar me një shkak
12 tjetër alternativ që mund të konsiderohet më pak i turpshëm,
13 ose më pak dhimbshëm.

14 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Në thelb, po më pyesni, me
15 fjalë të tjera, a ndodh që njerëzit mohojnë rrethanat e
16 vërteta për shkak të turpit?

17 PY. Po. Dhe pjesë e këtij mohimi ndoshta është edhe gjetja e
18 një shpjegimi ndryshe që është më pak i turpshëm për ata.

19 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Në qoftë se kjo është
20 pyetja, mund të them që turpi, ndjenja e turpit është një
21 element motivues i fuqishëm. Mund të them gjithashtu që turpi
22 është i përfshirë gjerësisht dhe i trajtuar gjerësisht në
23 Protokollin e Stambollit dhe është faktor i madh tek njerëzit,
24 pra, që duhet të flasin, të zbulojnë informacione lidhur me
25 torturën dhe keqtrajtimin.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 87

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 PY. Dhe për të vazhduar pak me këtë pikë. Kur flisni për
2 turp, a vlen kjo lidhur sa i takon arsyes për të cilën një
3 viktimë mund të mendojë që ata kanë përjetuar keqtrajtim apo
4 është përgjigja juaj më shumë e përqendruar në turpin që ata
5 ndjejnë kur bëhet fjalë për të përshkruar keqtrajtimin që kanë
6 pësuar?

7 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Nuk jam e sigurt në qoftë
8 se mund të deklaroj këtë gjë. Znj. Karin, ndoshta mund ta
9 merrni fjalën ju.

10 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ajo që dimë është
11 që turpi, siç e tha Dr. Black, është një emocion shumë i
12 fuqishëm që çon në shmangie. Pra, në raportin tonë kemi
13 deklaruar, e kemi përmendur shmangien si një prej simptomave
14 të stresit post-traumatik, dhe që shpjegon arsyen pse persona
15 të caktuar mund të mos nxjerrin informacione të caktuara. Tani
16 zgjedhja për të marrë një shpjegim tjetër është dhe çështje --
17 bazohet dhe në faktorë kulturorë, fetarë.

18 Pra, mendoj që mund të themi -- kjo gjë mund të thuhet
19 vetëm kur ekzaminohet individit nëse kjo ka luajtur një rol apo
20 jo në faktin që ata kanë zgjedhur një shpjegim tjetër.

21 PY. Faleminderit

22 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Shoh që erdhi ora e pushimit.

23 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Do bëjmë
24 pushimin e drekës tani. Mos bisedoni me askënd tjetër jashtë
25 sallës së gjyqit atë që u diskutua dhe u trajtua në sallë. Do

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 88

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 kthehemi në orën 1.30, gabim, më falni 2.30.

2 [Dëshmitaret përfundojnë dëshminë]

3 Z. ROBERTS: [Përkthim] Do -- thjesht, me lejen tuaj në
4 qoftë se ne, ekipi i Mbrojtjes i z. Selimi do kemi pyetje do
5 kërkoja nga ju që të lejoni znj. Sheremeti që të bëjë këto
6 pyetje për ekipin tonë.

7 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Sigurisht.
8 Faleminderit që na informuat.

9 Z. ROBERTS: [Përkthim] Faleminderit.

10 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Seanca
11 ndërpritet deri në 2.30.

12 --- Pushimi i drekës fillon në orën 12.59

13 --- Seanca rifillon në orën 14.32

14 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Znj.

15 Asistente, ju lutem, sillni dëshmitaret në sallë.

16 [Dëshmitaret vijnë në dëshminë]

17 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Jemi gati të
18 vazhdojmë. Ju lutem dëgjojeni Prokuroren me vëmendje.

19 ZNJ. CLANTON: [Përkthim]

20 PY. Mirëdita. Pyetja ime e radhës ka të bëjë me të njëjtin
21 raport që po shikonit përpara sesa të shkonit për pushimin e
22 drekës.

23 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Do i kërkoja Sekretares për këtë
24 për të paraqitur në ekran në faqen V000035, do shohim faqen
25 10, që në cep në të djathtën ka shenjën V0000014.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 89

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 PY. Në ekran përpara, nën pyetjen 1.B, jepet një shpjegim
2 sesi ka dy mekanizma të ndryshëm ose stile të ndryshme
3 përballimi. Në raport thuhet se një person mund të ketë një
4 mënyrë përballimi aktive, në kuptimin që ata dëshirojnë të
5 ndryshojnë një situatë të stresuar ose që të marrin
6 mbështetje; ose mund të ketë një mekanizëm ose stil përballimi
7 të tërhequr dhe që duan që të minimizojnë ndërveprimin e tyre
8 me persona të tjerë.

9 Në këtë paragraf jepen disa shembuj, megjithatë do ju
10 kërkoja që të na shpjegonit sesi minimizimi i përvojave dhe
11 shprehjeve dhe si sipas jush, domethënë, mund të reflektohet,
12 pasqyrohet realisht nga personat e prekur, sipas përvojës
13 tuaj?

14 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ajo çfarë do të
15 thotë që të ulësh rëndësinë ose të minimizosh ndjenjat ose
16 përvojat tuaja është e njëjta gjë pak a shumë me shmangien.
17 Dhe përballja pasive nuk përpigjet që t'i japë zgjidhje
18 problemit, por që të shmanget prej problemit. Domethënë, në
19 qoftë se ti i shmangesh emocioneve tuaja ose shmangesh nga
20 situatat ku do të dalin në pah emocione, atëherë vendosni që
21 t'i qëndroni larg një shtate të tillë, megjithatë, kjo nuk do
22 të thotë që problemi zgjidhet, sepse çështja vazhdon që të
23 jetë ende shqetësuese për ju së bashku me përvojat për të
24 minimizuar që të futesh ose të rijetosh dhe një herë përvojat
25 e mëparshme ose, për shembull, kur ti kujtohesh për një

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 90

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 situatë ose një ngjarje stresuese. Pra, kjo në vetvete mund të
2 të ndihmojë që të mos dali në pah, mos dalin në sipërfaqe
3 emocionet, megjithatë, kjo nuk do të thotë që emocionet do
4 zhduken. Pak a shumë është si në lloj vaji, në kuptimin që
5 thuhet që të përjetoni sa më shumë eksperiencë në mënyrë të
6 tillë që të mbaheni ende të fortë që të kenë, pra, mundësi
7 përballimi të mëtejshme.

8 PY. Ajo çfarë keni përshkruar këtu që ju ndodh viktimave që
9 kanë këtë lloj stili përballimi, pra, që ta minimizojnë
10 situatën ose ndjenjat e tyre, a është ky rasti edhe për sa i
11 takon një personi që jep dëshminë lidhur me atë çfarë ka
12 pësuar, domethënë, në qoftë se personi është një viktimë a
13 mund të ishte ai në një situatë të tillë?

14 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, mund të ishte.
15 Për shembull, në qoftë se ata thonë me zë të shprehur që po
16 bëjnë këtë gjë, domethënë, që po i minimizojmë ndjenjat e
17 tyre, ose një gjë e tillë edhe mund të spikatet mund të
18 vërehet ndërkohë që përpiqesh që të arrish në një pikë të
19 caktuar të deklaratës së personit në fjalë. Kështu që personat
20 në mënyrë të ndërgjegjshme ose jo mund t'i shmangen përgjigjes
21 së një pyetjeje të caktuar.

22 PY. Faleminderit.

23 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Do i kërkoja Sekretares tani të
24 kalojmë në faqen V9 të raportit, që është faqja 5 përndryshe.

25 PY. Tek kjo pjesë e raportit ju flisni për pasojat e

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 91

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 përgjithshme psikologjike të luftës. Këtu keni renditur disa
2 faktorë të cilët mund të kenë ndikim mbi pasojat psikologjike
3 të luftës. Nëse do shikojmë kontekstin social dhe kulturor,
4 pra, që është pika 3 në dokumentin që keni përpara, ju thoni
5 këtu që:

6 "... konteksti kulturor dhe social, faktorët socialë dhe
7 kulturorë kanë ndikim mbi kushtet e jetesës, interpretimet e
8 ngjarjeve, mekanizmat e disponueshëm të përballimit, opsionet
9 për rimëkëmbjen, gjithashtu edhe reagimet e komunitetit."

10 A mund të na jepni pak më tepër hollësi, a mund të na
11 shpjegoni se si interpretimi i ngjarjeve si pjesë e kontekstit
12 kulturor dhe social mund të kenë ndikim mbi pasojat
13 psikologjike nga të cilat vuajnë viktimat. Do i kërkoja znj.
14 Black që të përgjigjej për këtë pyetje.

15 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Në këtë rast, në këtë pikë
16 -- përshkruhet se ka shumë faktorë që duhet të merren parasysh
17 dhe që mund të kenë ndikim, dhe jo vetëm njëri prej këtyre
18 faktorëve është faktori më i rëndësishëm ose faktori që luan
19 rolin më të madh, ose luan ndikimin më të madh tek personi në
20 fjalë. Kur bëhet interpretimi i ngjarjeve këtu i referohemi si
21 individëve po gjithashtu edhe shoqërive, domethënë, se si
22 individi bën interpretimin e ngjarjeve të luftës, po
23 gjithashtu edhe se si shoqëria në përgjithësi bën
24 interpretimin e ngjarjeve të luftës. Për shembull, kush kanë
25 qenë kryesit, kush kanë qenë luftëtarët, ose çfarë ka qenë e

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 92

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 drejtë, çfarë nuk ka qenë. Domethënë, shikohet situata nga
2 shumë perspektiva.

3 PY. Znj. Prinsen, keni ndonjë gjë për të shtuar?

4 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, nuk kam.

5 PY. Përsëri në këtë pjesë të raportit në pikën 1, sigurisht
6 domethënë që pika 1 ka ndikim mbi psikologjinë e përgjithshme
7 në raste lufte. Tek pika 1, thuhet, "ashpërsia, lloji dhe
8 akumulimi i traumës". A mund të na shpjegoni pak më tepër se
9 për çfarë bëhet fjalë kur flitet për "akumulimin e traumës"?
10 Znj. Prinsen, sipas jush për çfarë bëhet fjalë?

11 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, mund t'jua
12 shpjegoj. Akumulimi i traumës do të thotë që personi pëson
13 disa ngjarje traumatizuese, domethënë, jo vetëm një ngjarje të
14 izoluar, por disa ngjarje traumatike. Dhe do të thotë që
15 efektet e traumës akumulohen, grumbullohen me njëra-tjetrën
16 sepse mund të ndodhë, për shembull, që në rastin e luftës
17 personi mund të marrë pjesë në disa bombardime ose në rastin e
18 torturës mund të ndodhë që personi të bëhet objekt torture në
19 disa raste, jo vetëm në një rast. Edhe në këtë rast, pra, kemi
20 të bëjmë me akumulimin me kalimin e kohës.

21 PY. A mund të akumulohet trauma për viktimat që nga njëra anë
22 janë viktimat të drejtpërdrejta të ngjarjeve të caktuara, po
23 gjithashtu nga ana tjetër mund të jetë edhe viktimat të
24 tërthorta në një ngjarje tjetër që ka ndodhur? Mund të kemi
25 akumulim traume në këtë rast?

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 93

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga znj. Clanton

1 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Mendoj se është
2 shumë e rëndësishme që të bëhet dallimi midis viktimave të
3 drejtpërdrejtë dhe të tërthortë. Unë do thoja që dallimi midis
4 viktimave të drejtpërdrejta dhe të tërthorta është një dallim
5 juridik, jo mjekësor. Viktima e tërthortë mund të jetë viktimë
6 e drejtpërdrejtë për shkak të përkufizimit të stresit post-
7 traumatik dhe traumës që mund të çojë në PTSD sepse kjo në
8 vetvete nuk është e thënë që do të duhet që ti vetë të kesh
9 pësuar torturë për të qenë viktimë e drejtpërdrejtë.

10 Por, në qoftë se ti ke parë me sytë tuaj ose ka dëgjuar
11 dikënd që ka kaluar një përvojë traumatike ose torture,
12 pavarësisht që ti nuk e ke pësuar vetë traumën ose torturën në
13 fjalë kjo ty përsëri mund të të bëjë viktimë të
14 drejtpërdrejtë. Domethënë, në aspektin mjekësor nuk ka një
15 dallim të qartë midis të dyja termave. Sigurisht që rastet
16 mund të jenë akumuluese sepse situatat ose përvojat mund të
17 jenë traumatizuese, pavarësisht në qoftë se ti je viktimë e
18 drejtpërdrejtë ose je viktimë e tërthortë. Domethënë,
19 pavarësisht përkufizimit ligjor të viktimës së tërthortë,
20 sigurisht që në rastin kur dikush është viktimë e
21 drejtpërdrejtë dhe e tërthortë kemi të bëjmë me akumulim të
22 traumës.

23 PY. Ndërkohë që më pas thuhet që:

24 "Sa më të rënda të jenë përvojat aq më shumë më të
25 mëdhaja janë problemet e shëndetit mendor ..."

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 94

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 A mund të përkthehet, a mund të thuhet që sa më shumë
2 traumë të ketë një person aq më shumë gjasa ka personi për t'u
3 prekur nga probleme të shëndetit mendor? Mund të arrijmë në
4 këtë konkluzion?

5 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, rreziku është
6 më i lartë. Nuk do të thotë domosdoshmërisht që dikush patjetër
7 do të ketë më shumë probleme të shëndetit, megjithatë sikurse
8 e themi dhe në raport, situatat e ndalimit janë përvoja shumë
9 të rënda. Domethënë, hulumtimet e shumta në fushë tregojnë që
10 në raste të tilla personat kanë më shumë gjasa për të pasur
11 probleme shëndetësore.

12 ZNJ. CLANTON: [Përkthim] Të nderuar Gjykatës, pyetja ime
13 e radhës ka të bëjë me raportin që ka numër MFI V00036. Për
14 këtë pyetje do të duhet të kalojmë në seancë private.

15 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Do i lutesha
16 Sekretares të kalojmë në seancë private.

17 [Seancë private]

18 [Seancë private teksti i fshirë]

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 95

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 96

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 97

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 98

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 99

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 100

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 101

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 102

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 103

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17 [Seancë e hapur]

18 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Jemi në seancë publike.

19 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Tani mund të

20 vazhdoni z. Dixon.

21 Z. DIXON: [Përkthim] Faleminderit. Atëherë unë po

22 prezantohem dhe një herë për publikun. Quhem Rodney Dixon. Do

23 t'ju bëj disa pyetje në emër të z. Kadri Veseli.

24 Do të doja të fillonim me një pyetje të përgjithshme, pa

25 dashur t'ju kritikoj ju për punën që keni bërë për në çështje,

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 104

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 Çështjen 06, do flas dhe për dy çështjet e tjera, për dy
2 raportet që ju kanë bërë pyetje, por do të doja të fillonim
3 fillimisht me çështjen tonë. Dhe sigurisht nuk kontestoj aspak
4 faktin që viktimat kanë vuajtur gjatë luftës në Kosovë, edhe
5 për faktin që kjo dhimbje ka vazhduar sikurse ju e keni parë
6 vetë me sytë tuaj gjatë ekzaminimeve.

7 Por, unë në fakt dua të kuptoj këtë, çfarë keni dashur të
8 thoni ju në akt-ekspertizën tuaj për Çështjen 06. Në fakt ju
9 jeni përgjigjur në raportin tuaj duke thënë se ju thjesht mund
10 të bëni atë që ju kanë kërkuar të bëni dhe ju thoni -- më
11 konkretisht të nxjerrim raportin edhe do ju bëj disa pyetje.

12 Z. DIXON: [Përkthim] Një çast sa të gjej numrin e
13 raportit. Më duket se mori numër provizor 35, në qoftë se nuk
14 jam gabim. Ky është raporti juaj. Do të doja të shihnim në
15 ekran faqen 17 të raportit ose përndryshe me numër V0000021. A
16 doli në transkript kjo? Ju lutem, të shkojmë në fund të kësaj
17 faqeje.

18 PY. Paragrafi i fundit, ju thoni:

19 "Shkurtimisht, pasojat dhe simptomat psikologjike,
20 kodohen në bazë të deklaratave fjalë për fjalë që bën viktimat
21 gjatë proceseve ligjore."

22 Këtu i jeni referuar materialeve që ju ka dhënë Mbrojtësi
23 i Viktimave, në fakt.

24 "Konstatimet nuk bazohen në ekzaminime mjeko-ligjore të
25 kryera nga një psikolog. Rrjedhimisht, nuk mund të dilet me

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 105

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 përfundime për kushtet mjekësore apo vlefshmërinë e
2 simptomave.”

3 Tani pyetja ime është kjo: A është e vërtetë -- mund të
4 fillojmë me ju, Dr. Black. A është e saktë të themi që bazuar
5 në atë që keni parë ju në këtë çështje, ju nuk jeni në gjendje
6 të thoni nëse ndonjë prej personave që shqyrtuat ju, ju nuk
7 mund të thoni me siguri nëse këta persona vërtetë kanë pasur
8 një gjendje të caktuar. Ju jeni bazuar thjesht në atë që keni
9 lexuar në dëshmitë e këtyre personave, apo jo?

10 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po. Po. Kjo që cituat ju,
11 në fakt, është e qartë në vetvete. Ajo që kemi bërë ne në këtë
12 raport, ne dokumentuam literaturën edhe pamë nëse mund të
13 gjenim simptoma psikologjike që ne i njohim nga literatura,
14 pra, nëse mund t'i gjenim në deklaratat e këtyre personave.
15 Gjetëm në dëshmitë, por ne nuk kemi ekzaminuar asnjë prej
16 personave. Kjo është e vërtetë.

17 PY. Pra, ju nuk keni ekzaminuar asnjë prej tyre, kështu që
18 nuk mund të thoni me siguri ju -- nuk mund të thoni ju me
19 siguri se këta persona vërtetë i kanë pasur këto simptoma, që
20 ata i kanë përmendur në dëshminë e tyre. Ju nuk e dini me
21 siguri a i kanë pasur apo jo simptomat që i kanë thënë në
22 dëshminë e tyre.

23 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Unë mund të flas për këta
24 persona nga pikëpamja mjekësore apo shëndetësore e tyre. Por,
25 mund të shtoj këtë, dokumentet që përdorëm ne për të marrë

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 106

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 informacion, nuk ishin dokumente të përgatitura -- nuk ishin
2 dokumente që ishin apostafat për gjendjen e tyre shëndetësore.
3 Intervistat nuk ishin për gjendjen e tyre shëndetësore,
4 sidoqoftë kishte material në këto dokumente ku tregonin
5 gjendjen e tyre shëndetësore, që përputheshin me literaturën
6 që kemi gjetur ne për këtë pikë.

7 PY. E keni shpjeguar këtë në paragrafin pak më lart. Ju keni
8 thënë që keni lexuar, keni thënë që konteksti ligjor nuk është
9 konteksti ideal për të gjetur këto simptoma. Edhe avokatët si
10 puna ime në procese penale nuk fokusohen në simptomat
11 shëndetësore të këtyre personave. Dhe kjo ka qenë një mangësi
12 që ju e keni evidentuar në raportin tuaj, apo jo?

13 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po. Ne kemi përshkruar,
14 kemi thënë që janë këto hipoteza apo opinione që në këto
15 situata ka të ngjarë të mos jenë raportuar sa ç'duhet, madje
16 të mos jenë treguar të tëra simptomat që ka një person. Pra,
17 nuk është një përfaqësim, një pasqyrim i drejtë i gjendjes së
18 një personi, sepse ne e dimë që sidomos PTSD-ja dhe problemet
19 me turpin, shmangien apo rrethanat konkrete të përshkruara në
20 Protokollin e Stambollit që janë të domosdoshme për personat
21 që të tregojnë të vërtetën, nuk evidentohen gjithmonë.

22 PY. Pra, a mund të themi që ju nuk e keni të plotë panoramën,
23 edhe nuk mund ta merrni ju këtë panoramë apo pa e ekzaminuar
24 vetë personin në fjalë?

25 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Siç ua shpjegoi dhe kolegja

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 107

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 ime, nëse duhet një raport -- duhet të përgatisim raport
2 mjeko-ligjor siç bëjmë me IMMO-n, ne duhet të intervistojmë
3 personin, individin dhe më pas të përgatisim raportin. Të kemi
4 provat mbështetëse, dokumente mbështetëse që tregojnë që
5 personi ka pësuar trauma apo deri çfarë shkalle përputhen
6 gjetjet me situatën. Po, sigurisht që do ta kishim bërë me 108
7 personat dhe mund të kishim thënë diçka edhe më konkrete
8 lidhur me ta.

9 PY. Po. Ju mund ta kishit bërë dhe me një a me dy, fundja, me
10 gjysmën apo me 108, por thelbi është që ju duhet ta kishit
11 intervistuar personin për të parë nëse vërtetë ekzistojnë këto
12 simptoma apo jo. Gjithashtu, të jepet komentet tuaja nëse
13 simptomat ishin shkaktuar vërtetë nga një ngjarje e caktuar
14 apo një krim i pretenduar.

15 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

16 PY. Znj. Prinsen, e vetmja mënyrë për të konstatuar nëse një
17 simptomë lidhet me një krim të pretenduar është duke
18 ekzaminuar personin në fjalë me hollësi për të parë çfarë ka
19 personi, çfarë simptomash ka ky person dhe si lidhen këto
20 simptomat me pretendimet.

21 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, po, kjo është e
22 drejtë. A mund të shtoj diçka?

23 PË. Patjetër.

24 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Disa prej viktimave
25 kishin, në fakt, dhe raporte mjekësore, kartela mjekësore. Nuk

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 108

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 na takon ne të vendosim se çfarë peshe u duhet dhënë kartelave
2 mjekësore në një kontekst juridik, në një kontekst ligjor.
3 PY. Po. Ju thatë në fakt që nuk është roli juaj të zbuloni të
4 vërtetën, por për të na ndihmuar në këtë proces ne, a mund të
5 na thoni nëse -- pra, ju mund të thoni që nuk mund të shkonit
6 shumë thellë në këtë proces sepse ju nuk keni ekzaminuar
7 personat në fjalë, prandaj ju nuk mund ta bëni përputhjen e
8 simptomave me krimet e pretenduara në këtë çështje.

9 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Për akt-
10 ekspertizën, jo, jo.

11 PY. Faleminderit. Raporte të tjera - që do t'i diskutojmë dhe
12 më shumë në seancë private - kanë pasur qasje tjetër. Për
13 Çështjen 04 dhe 05, konkretisht. Aty u ekzaminuan dy viktima,
14 dy prej viktimave dhe është e vërtetë, apo jo -- ju drejtohem
15 ju znj. Prinsen - ju kaluat shumë kohë me viktimën mbase një
16 ditë për secilin nga çështjet, në atë çështje, domethënë. Ju
17 pyetët çfarë kishte ndodhur, çfarë simptomash kishin.

18 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

19 PY. Sikurse kemi parë nga raportet, do flasim më shumë, por
20 ju bëtë teste të ndryshme me personin, përdorët instrumente të
21 ndryshme për të kuptuar çfarë simptomash kishte personi dhe se
22 si përputhej kjo me krimet e pretenduara, dhunën e pretenduar.

23 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ndër të tjera.

24 PY. Por këtë nuk e keni bërë në Çështjen 06, në këtë çështje,
25 pra, se nuk patët mundësi të ekzaminonit asnjë prej viktimave

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 109

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 në fjalë.

2 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

3 Z. LAWS: [Përkthim] Mund të bëj kundërshtim për këtë. Dy
4 viktimat në fjalë në Çështjen 04 dhe 05 janë dhe viktimat në
5 Çështjen 06. Kështu që deklarata e z. Dixon nuk është e saktë.

6 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Mbase do të
7 duhet ta riformuloni.

8 Z. DIXON: [Përkthim] Atëherë, dy këto -- dy prej këtyre
9 viktimave, në fakt, janë dhe viktimat në çështjen tonë. Janë
10 ekzaminuar me hollësi, por mesa kuptoj unë janë intervistuar
11 vetëm dy nga 157 viktimat në çështjen konkrete.

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë nuk e di sa
13 viktimat ka në këtë çështje, por mbase ju keni të drejtë.

14 PY. Kur ju kanë dhënë udhëzimet ju kanë thënë 108. Ju kanë
15 thënë 108, apo jo? Ju thonin që nuk e dini që ka 157, por në
16 shënimin përgatitor ju thatë që keni marrë si kampionim 50
17 dosje dhe që është një numër goxha i rëndësishëm.

18 Kjo përmendet në shënimin përgatitor, sidoqoftë, për
19 procesverbal.

20 Kur ju tha Mbrojtësi i Viktimave se ky ishte fushëveprimi
21 juaj, ju a thatë atëherë që do të kishit shumë kufizime në
22 rezultatet tuaja.

23 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, ua thamë.

24 PY. Si reagoi Mbrojtësi i Viktimave kur ju thatë ju këtë?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ishin në dijeni të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 110

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 kufizimeve, por sidoqoftë këmbëngulën për raportin.

2 PY. Kur thoni ju "kishte kufizime", a ja thatë ju me

3 konkretësi që nuk do të komentoni dot me siguri nëse kishte

4 lidhje mes dënimit të pësuar me krimet e ngritura në këtë

5 aktakuzë?

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

7 PY. Do ju pyes tani më konkretisht për raportin. Fillimisht

8 për pjesën e parë, ku keni diskutuar simptomat në përgjithësi.

9 Një pyetje e përgjithshme fillimisht.

10 Literatura akademike që keni përdorur ju, besoj ju keni

11 thënë që nuk ka shumë, nuk është shumë e gjerë, domethënë, ka

12 burime që janë jo pjesë e literaturës, apo jo?

13 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po. Ne u përpoqëm

14 të fokusoheshim në studimet që janë bërë, analizat morën

15 parasysh Protokollin e Stambollit dhe ekspertizën tonë.

16 PY. Në rregull. A mund të shohim disa pjesë që trajtojnë disa

17 prej simptomave të përgjithshme.

18 Z. DIXON: [Përkthim] A mund të shkojmë në faqen V000008.

19 Është tek prova me numër provizor V0000035. Është raporti

20 juaj. Një prej raporteve tuaja.

21 PY. Do i lutesha Dr. Black të komentonte lidhur me këtë pjesë

22 që do të theksoj unë.

23 Z. DIXON: [Përkthim] Shkojmë më poshtë në faqe, ju lutem.

24 PY. Ku thuhet:

25 "Në Kosovë, thuajse 65% e popullsisë ka përjetuar ngjarje

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 111

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 traumatike gjatë luftës, ç'ka shkaktoi një numër personash të
2 traumatizuar mes 200.000 e 400.000 personash. Refugjatët nga
3 ish-Jugosllavia u konstatuan se kishin probleme më të mëdha të
4 shëndetit mendor krahasuar me refugjatë nga zona të tjera
5 lufte."

6 Kur thoni ju këtu "refugjatë", e keni fjalën për persona
7 e të gjitha pakicave apo kategorive në Kosovë që u detyruan të
8 largoheshin? Ose më saktë, çfarë përkufizimi keni dashur të
9 përdorni këtu?

10 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Nuk mendoj se mund t'i
11 përgjigjem kësaj pyetjeje, në fakt, tërësisht pa lexuar
12 tekstin të plotë.

13 PY. Po ju znj. Prinsen, mund të na ndihmoni, të na shpjegoni
14 çfarë keni dashur të thoni kur keni thënë "refugjatë". Mbase
15 ju thjesht e keni nënkuptuar që janë këta persona të
16 zhvendosur.

17 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, po, janë --
18 kemi dashur të themi "persona të zhvendosur". Në gjithë
19 raportin, konkretisht për Kosovën, ekzistojnë disa faktorë
20 kulturorë dhe kontekstualë që i kemi theksuar të cilat luajnë
21 rol në pasojat psikologjike që kanë personat. Prandaj, një nga
22 faktorët kur themi ne -- pse themi ne refugjatët nga ish-
23 Jugosllavia kanë shkallë më të lartë të problemeve të
24 shëndetit mendor krahasuar me refugjatët nga zonat e tjera të
25 luftës.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 112

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 PY. Këtu përfshihet dhe Kosova?

2 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

3 PY. Tani a pajtoheni ju me mua që, po të shohim këto shifra,
4 që një pjesë e madhe e popullsisë në Kosovë, e konsiderueshme
5 madje, nga të gjitha grupet e ndryshme ka pasur përvoja
6 traumatike për shkak të asaj që ka ndodhur gjatë luftës? Është
7 diçka që është e shtrirë në popullsi.

8 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po. Kështu është.

9 PY. Shohim faqen V12, s'po i përmend të gjitha zerot në qoftë
10 se nuk ju prish punë. Është një pjesë tjetër që dua ta
11 diskutoj me ju.

12 Z. DIXON: [Përkthim] Pak më lartë, ju lutem. A mund të
13 shkojmë edhe më lartë? Po. Paragrafi i fundit.

14 PY. "Hulumtimet apostafat për Kosovën tregojnë se dhjetë vjet
15 pas luftës, mbizotërimi apo prania e stresit post-traumatik,
16 depresionit, simptomave somatike dhe dhimbjes mes popullatës
17 civile mbeti e lartë. PTSD, MDD dhe stresi emocional, ankthi,
18 u kthyen në diçka kronike në një pjesë të madhe të popullsisë.
19 Prania e PTSD-së ishte veçanërisht e lartë në grupet
20 specifike, si refugjatët dhe veteranët e luftës."

21 E shihni këtë pjesë?

22 Znj. Prinsen, atëherë do ju pyes ju. Kur thoni ju përsëri
23 këtu "refugjatë", ju e keni pasur fjalën për njerëzit në
24 Kosovë që u zhvendosën gjatë luftës?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 113

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 PY. Po veteranë? E keni për ish-anëtarët e UÇK-së?

2 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Nuk e di, nuk e di,
3 janë ish-ushtarë, po nuk ua shpjegoj dot se të kujt grupimi,
4 apo të kujt -- prej nga vinin.

5 PY. Me të drejtë. Pra, nga sa duket nga hulumtimi, ju jeni --
6 ju keni thënë, një pjesë e madhe e popullsisë ka pasur edhe
7 pas luftës dhjetë -- madje dhe dhjetë vjet mbas luftës ka
8 pasur, ka pësuar, ka pasur të gjitha këto simptomat e ndryshme
9 psikologjike, të cilat ishin shkaktuar nga lufta, apo jo?

10 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

11 Z. DIXON: [Përkthim] Një pjesë tjetër, që është në faqen
12 V17. Më poshtë, ju lutem. Në krye të faqes.

13 PY. "Personat të cilëve u është vrarë një anëtar i familjes
14 apo një i afërm gjatë konfliktit në Kosovë kanë probleme më të
15 mëdha të shëndetit mendor sesa popullata në përgjithësi.
16 Hulumtimet tregojnë se shtetasit kosovarë, të cilët kanë
17 humbur anëtarë të ngushtë të familjes, krahasuar me personat
18 që nuk kanë pasur këtë humbje, shfaqin episode më të mëdha
19 depresioni, (MDE), PTSD, edhe çrregullim prej ankthit edhe
20 nëntë vjet pas luftës, edhe kanë cilësi më të ulët të jetës."

21 Nga hulumtimet dhe përvoja jua, kjo është e saktë? I
22 qëndroni kësaj që keni thënë?

23 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ju e keni fjalën në
24 hulumtimet që kemi bërë në literaturë?

25 PY. Po.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 114

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

2 PY. Nuk keni -- nuk keni pasur arsye për ta vënë në dyshim,
3 apo jo?

4 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Të gjitha këto
5 studime janë -- konfirmojnë njëri-tjetrin, kështu që nuk ka
6 formë tjetër për të bërë hulumtime për marrëdhëniet
7 shkakësore, sepse zakonisht studimet bazohet në tendenca.

8 PY. Po, janë tendenca. Dhe për çdo rast individual nëse donit
9 ta kuptonit ju me siguri çfarë lidhje kishte, do të duhet të
10 ekzaminohet personi në fjalë, situata, rrethanat dhe çdo gjë
11 tjetër, situata familjare, në mënyrë që më pas të dilnit me
12 opinion të bazuar në fakte?

13 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

14 PY. Pjesa e fundit këtu, tek pjesa e përgjithshme është tek
15 V18, domethënë, fundi i kësaj faqe dhe fillimi i 19-s.

16 Znj. Prinsen, po ju pyes ju, megjithatë, ju lutem edhe
17 koleges në çdo moment të ndërhyjë, të sqarojë apo të shtojë.

18 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Z. Dixon, në
19 orën 3.30 do të bëjmë dhjetë minuta pushim që t'ju japim pak
20 kohë dëshmitarëve dhe do të kthehemi deri në 4.30.

21 Z. DIXON: [Përkthim] Faleminderit. Të mbaroj këtë pyetje
22 dhe pastaj mund të bëjmë pushimin.

23 PY. Unë jam i interesuar për këtë pjesën ku thuhet:

24 "Kjo konfirmohet dhe nga hulumtimet në Kosovë e gjetkë".

25 Po fokusohemi këtu për simptomat që gjenden zakonisht në

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 115

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 vende ku ka pasur trauma.

2 "Studime në vende të ndryshme të Ballkanit, përfshirë
3 Kosovën, tregojnë se ka 84%, rreth 84% e pacientëve kanë PTSD
4 që vjen prej luftës, është e patrajtuar, dhe i shfaqin ende
5 këto simptoma edhe shumë vite pas luftës. Veç kësaj, PTSD-ja e
6 patrajtuar tek veteranët shkakton ankth apo mungesë rehatie
7 edhe cilësi më të dobët të jetës. Trauma e pazgjidhur shkakton
8 probleme fizike dhe mendore.

9 "Dhe problemet e shëndetit mendor përkeqësohen nga stresi
10 social dhe ekonomik në vazhdimësi e sipër, përkrah mungesës së
11 drejtësisë dhe mbështetjes institucionale."

12 Znj. Prinsen, kur thoni 84 për qind e pacientëve janë të
13 patrajtuar dhe ende i shpalosin këto simptoma pas luftës, kjo
14 është një shifër që i qëndroni ende, pikësëpari?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Mund ta shoh dhe
16 një herë fjalinë?

17 PË. Patjetër.

18 Z. DIXON: [Përkthim] Një faqe më lart, ju lutem, në fund
19 të faqes.

20 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Unë nuk e di kur,
21 për cilin vit bëhet fjalë konkretisht këtu, por i qëndroj,
22 pra, tregon se shumica e pacientëve që kanë PTSD-së për shkak
23 të luftës, i shpalosin këto simptoma edhe shumë vite pas
24 luftës.

25 Z. DIXON: [Përkthim]

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 116

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 PY. Mund t'ju ndihmoj unë për vitin, këtu është viti 2009,
2 tek poshtëshërimi. Pra, ju pajtoheni me mua që kjo është një
3 përqindje e madhe personash që janë ende të prekur shumë vite
4 pas luftës në Kosovë, për shkak të kësaj që ndodhi gjatë
5 luftës?

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ka të ngjarë, po
7 s'ka prova shkakësore që ka ndodhur për shkak të luftës. Nuk e
8 gjejmë dot lidhjen.

9 PY. Sigurisht kjo varet edhe rast pas rasti. Por, pajtohem
10 me mua që, në përgjithësi, niveli i problemeve psikologjike në
11 Kosovë është i shtrirë, ka qenë -- ka qenë shumë i shpërhapur
12 gjatë konfliktit por edhe pas kur është bërë hulumtimi?

13 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Edhe pas, po.

14 PY. Dhe kjo prek një numër të madh personash në Kosovë, apo
15 jo?

16 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

17 PY. Pra, a mund të themi, pra, dhe tani po flasim në
18 nivel në terma të përgjithshëm, po a pajtoheni me mua që PTSD-
19 ja dhe simptomat e tjera të shëndetit mendor në kontekstin e
20 Kosovës gjenden në shumë persona, pra, mund të ndeshni shumë
21 persona në atë shtet që kanë këto probleme?

22 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, mund ta themi
23 këtë.

24 PY. Dakord.

25 Z. DIXON: [Përkthim] Po e mbyll për momentin dhe do të

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 117

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 vazhdoj me pyetjet pas pushimit.

2 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Do të bëjmë
3 dhjetë minuta pushim e do të vazhdojmë deri në 4.30 në mënyrë
4 që të jeni në dijeni dhe do të përfundojmë për sot.

5 [Dëshmitaret përfundojnë dëshminë]

6 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Bëjmë 10
7 minuta pushim.

8 --- Pauza fillon në orën 15.31

9 --- Seanca rifillon në orën 15.41

10 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Mund -- znj.
11 Sekretare, mund të sillni dëshmitarin -- dëshmitaret në sallë.

12 [Dëshmitaret vijojnë dëshminë]

13 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Z. Dixon,
14 mund të vazhdoni me pyetjet tuaja.

15 Z. DIXON: [Përkthim] Faleminderit.

16 PY. Vazhdojmë ku u ndalëm para pushimit, znj. Prinsen, do
17 t'ju pyesja lidhur me pjesën për Kosovën në përgjithësi. Besoj
18 që e keni sqaruar këtë, por sa për siguri, këto simptomat të
19 përshkruara si të mbipranishme në Kosovë të përshkruara në
20 literaturë, mund të dalin, të rezultojnë nga krimet por
21 gjithashtu mund të rezultojnë dhe nga faktorë të tjerë, pra,
22 pavarësisht a janë të lidhura me krimet apo jo. Pra, ka një
23 gamë faktorësh që mund të shkaktojnë këtë nivel traume, mund
24 të kenë shkaktuar këtë nivel traume në shoqëri?

25 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, nuk ka

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 118

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 hulumtime apo kërkime konkrete, specifike për Kosovën, pra, se
2 cilat janë ngjarjet traumatike, mund të jetë, pra, lidhur me
3 luftën, mund të jetë ngjarje traumatike tjetër lidhur me
4 torturën apo ngjarje tjetër traumatike gjatë luftës.

5 PY. Mund të jenë, po ashtu, pra, dhe ngjarje që kanë ndodhur
6 gjatë luftës por që nuk janë të lidhura me luftën, pra,
7 ngatërresa personale, të natyrës private?

8 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, mund të jetë
9 edhe kjo.

10 PY. A mund t'ju pyes tani në lidhje me praninë e vazhdueshme
11 të simptomave, nëse fakti se këto janë të pranishme, vazhdojnë
12 të jenë të pranishme a ka diçka konkretisht lidhje kjo me
13 faktin nëse personat kanë përjetuar krime apo jo? A mund të
14 jetë rezultat thjesht edhe i mungesës së përkujdesjes
15 mjekësore, i mbështetjes sociale?

16 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] A mund të bëni dhe
17 një herë pyetjen?

18 PY. Po ju pyesja për praninë, pra, ekzistencën e vazhdueshme
19 të simptomave që vazhdojnë dhe për vite me radhë, pra, këto.
20 Ne kemi parë në letërsi, në literaturë një gjë të tillë dhe që
21 kjo mund të ndodhë dhe për shkak të faktit se njerëzit kanë
22 përjetuar krime, kanë qenë të ritraumatizuar ose mund të jetë
23 edhe për faktin, për arsye për shkak se nuk janë trajtuar, nuk
24 ka patur mbështetje sociale apo një kombinim i të gjitha
25 këtyre, apo jo?

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 119

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, është e saktë.

2 PY. Fakti, thjesht, pra, qëndron fakti se ne nuk e dimë pse -
3 - cila nga ato, pra, bazuar në literaturën e përgjithshme?

4 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Ne e dimë që në
5 qoftë se krahasoni Kosovën me vendet e tjera pas luftës, në
6 Kosovë ka nivele më të larta të pranisë dhe të vazhdimit të
7 këtyre simptomave.

8 PY. Po. Dhe ju përmendët më herët që mund të jetë në veçanti
9 -- mund të ketë edhe arsye të veçanta për këtë. A mund të na
10 ndihmoni pak më shumë me këtë?

11 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po, ka dhe faktorë,
12 ka disa faktorë që mund të gjenden në literaturë, nuk janë
13 specifike për Kosovën, por nëse shikohet në literaturë shihet,
14 për shembull, që konteksti -- faktorët që lidhen me kontekstin
15 kulturor siç është, për shembull, statusi ekonomik i varfër,
16 konfliktet në vazhdim mbi bazë etnike, mungesa e drejtësisë, e
17 dimë që këto mund të ndikojnë në praninë e vazhdueshme, pra,
18 të këtyre simptomave. Dhe e dimë që në Kosovë këto faktorë
19 luajnë një rol në këtë prani.

20 PY. Dhe tani lidhur me numrin e lartë të refugjatëve. E pamë
21 që u përmend para pak minutash, njerëzit -- në burimet, pra,
22 që ju përmendet, fakti që njerëzit janë zhvendosur, janë
23 kthyer, a mund të jetë edhe ky një prej faktorëve?

24 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Mund të jetë. Edhe
25 pse është një -- ekziston një studim, mendoj që është i

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 120

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 theksuar aty në raport që këto faktorë janë më pak të
2 ndërlidhur sesa faktorët e luftës. Është raport, nuk më
3 kujtohet në cilën faqe, por është një studim që tregon këtë
4 gjë.

5 PY. Por, siç e thatë më herët, a është e saktë që një person
6 mund të shfaqë simptomat e tij dhe përjetojë simptomat e tij
7 psikologjike, pavarësisht nëse personi që shfaq këto simptoma
8 është vetë viktimë e krimit, ndoshta është zhvendosur si
9 refugjat apo ka ikur, larguar nga konflikti dhe këto mund të
10 shkaktojnë, pra, simptoma që shfaqen dhe janë të pranishme në
11 vazhdim.

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Po.

13 PY. Faleminderit. Tani do të doja t'ju pyes për sistemin e
14 kodimit, pra, kodifikimit që keni përdorur.

15 Nuk e di nëse ishit ju, znj. Black, apo znj. Prinsen që
16 keni ndjekur këtë mënyrë përgatitje për raportin me kufizimet
17 që ne dimë kur bëhen gjëra të tilla, pra, që i keni përmendur.
18 A mund të na ndihmoni me këtë?

19 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Sistemi i kodimit është një
20 mënyrë ku nxirren dhe kuantifikohen të dhënat në një shkallë
21 të caktuar dhe sistemi i kodimit është, siç e kemi diskutuar
22 sot më herët më duket, bazohet, pra, ky sistem bazohet në
23 faktin që kërkojmë simptoma për të cilat i dimë nga literatura
24 që janë relevante, të rëndësishme.

25 PY. Në shënimin përgatitor, paragrafi 11, keni thënë se keni

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 121

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 rishikuar 24 kategori, 21 prej të cilave kanë nënkategori. Për
2 sa i përket kodimit të të dhënave, kush i solli këto kategori
3 të ndryshme? A keni diskutuar, biseduar mes jush në grup?

4 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Nëse dëshironi të
5 përgjigjesh.

6 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Këto janë nxjerrë
7 nga literatura, pra bazohen në simptomat psikologjike dhe
8 pasojat që janë të njohura dhe ne i kemi biseduar, diskutuar
9 këtë dhe kemi krijuar, pra, kodin, sistemin e kodimit, kemi
10 kontrolluar njëri-tjetrin.

11 PY. Gjithashtu ju keni përpiluar një listë të termave në
12 dëshmitë që ju i keni lexuar si terma që përputheshin me
13 secilën kategori me po dhe jo. Mendoj që keni thënë që këta
14 ishin tepër të mjegullt, tejkalonin vijën, pra, dhe do t'i
15 futnit në një kategori. Është kjo mënyra sipas së cilës keni
16 punuar?

17 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Kur bëhet një
18 kërkim, hulumtim i tillë, fillohet me rishikimin nga kolegët,
19 pra, secili koleg rishikon punën e kolegut. Dhe, së pari, ne
20 kemi koduar dy dosje për dy viktimë, pastaj kemi kontrolluar
21 njëri-tjetrin për të parë nëse kategoritë ishin të mjaftueshme
22 dhe nëse kishte përputhje apo jo. Thjesht kemi kontrolluar
23 njëri-tjetrin që asnjëri prej kodimeve të një personi të
24 caktuar -- që njëri prej kodimeve të caktuara të përputhej me
25 -- që, në mënyrë që personi të mos bënte kodimin e një personi

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 122

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 dhe tjetri të bënte të kundërtën. Siç e kemi deklaruar në
2 raport, komentet e vagullta apo komentet që thjesht nuk
3 përputheshin në këtë kategori, ato janë bërë pjesë e kodimit.
4 PY. Pra, ju keni bërë këtë përputhje dhe kishit një listë të
5 tyre. Për të tjerë nuk kishte. E kam fjalën keni përdorur disa
6 shembuj këtu në raport edhe këtu nuk dua t'ju kritikoj, nuk
7 kritikoj raportin si i tillë, po a është e saktë që në raport
8 nuk kemi punime që keni bërë apo që janë bërë pjesë e raportit
9 që tregojnë cilat ishin kategoritë e sakta, pra, të sakta që
10 përputheshin dhe cilat nuk ishin? Nuk e kemi këtë në raport,
11 pra, apo jo, dhe nuk kemi --

12 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo.

13 PY. Dhe nuk kemi as diskutimet apo vendimet që ju keni bërë
14 lidhur me këtë me përputhshmërinë apo jo të këtyre kategorive?

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Jo, nuk është aty.

16 Është raport, do të thotë kërkonte kjo -- kjo do të bënte që
17 raporti të ishte tepër i gjatë.

18 PY. Sigurisht e kuptoj. Desha të qartësoj se si janë gjërat
19 në një situatë ku ne po shohim tani, pra, siç janë tani. Nuk
20 kemi, pra, ne nuk kemi kategori dhe nuk e dimë saktësisht
21 çfarë keni vendosur për secilën kategori apo jo?

22 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Këto janë të
23 bazuara në pasojat psikologjike, të bazuara, pra, në gjithçka
24 që është deklaruar si pjesë -- në pjesën e parë të raportit.

25 PY. E kuptoj këtë. Thjesht po them që nuk kemi analizën dhe

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 123

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 punimet dhe analizën që keni bërë ju për të arritur këto
2 përfundime në përgjithësi, edhe pse janë të përgjithshme e di
3 që thatë që këto janë por ne nuk i kemi në raport.

4 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Ajo që po thoni është një
5 kërkim më i detajuar, i hollësishëm i metodologjisë në pjesën
6 shtesë. Është e saktë?

7 PY. Këtë po pyes edhe unë, pra, metodologjia që keni
8 përdorur.

9 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] E kuptoj.

10 PY. Në praktikë ne nuk e kemi në raport, praktikisht nuk e
11 kemi në raport. Ajo që kemi janë disa përqindje me shembuj që
12 janë përmendur që nuk janë -- po kjo është e gjitha ajo që
13 keni bërë. A është e saktë?

14 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po.

15 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Dhe mendoj ajo që
16 kemi shtuar në shënimin përgatitor që deklaroi pak më shumë,
17 jep pak më shumë informacione me metodën që kemi përdorur, siç
18 është analiza sistematike dhe tematike dhe hapat që janë
19 ndërmarrrë të përfshirë në këtë analizë që i kemi ndjekur dhe i
20 kemi riprodhuar ato.

21 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Riprodhuar.

22 PY. E di që ju e keni bërë këtë dokument, e keni sjellë këtë
23 dokument në Gjykatë, dhe disa pyetje janë bërë lidhur me këto
24 pyetje, a është e saktë që në raportin tuaj ju keni
25 përshkruar, përcaktuar mënyrën se si i keni ndarë viktimat e

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 124

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 ndryshme dhe se si pastaj ato janë përzgjedhur në mënyrë të
2 rastësishme. Por pyetja ime është pak më ndryshe dhe mendoj që
3 iu përgjigjët asaj që nuk kemi një hollësi të metodologjisë së
4 përdorur në praktikë në këtë raport. A është e saktë kështu?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] E saktë.

6 PY. Tani do të doja që t'ju bëja një pyetje lidhur me
7 simptomën e PTSD-së që nuk e kam parë të përmendur në raportet
8 askund. Kjo paraqitet në një raport tjetër që do të shohim më
9 vonë në seancë private, por desha thjesht të konfirmoj dhe nuk
10 mendoj që është çështje kontroverse, që një simptomë e PTSD-së
11 dhe kjo vjen nga DSM-V [Sipas përkthimit] vetë, është "sjellja
12 e irrituar, pra, nervozuar dhe zemëruar dhe shpërthime
13 zemërimi që janë -- (që nuk shkaktohen nga një provokim apo
14 shkaktohen nga një provokim i vogël), për shembull, që
15 shprehet në mënyrë verbale dhe pastaj shprehet në mënyrë
16 verbale apo agresioni fizik ndaj njerëzve apo sendeve.

17 Dhe sapo lexuam nga E.1, DSM-V [Sipas përkthimit] mund ta
18 shfaqim në ekran në qoftë se ka nevojë, po a është e saktë që
19 kjo është një simptomë tjetër e PTSD-së, znj. Black.

20 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Po. Ju po i referoheni
21 simptomave që janë të renditura në kategorinë E dhe mendoj që
22 kategoria në përgjithësi është ashtu.

23 PY. Po.

24 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Pastaj kategoria e
25 zemërimit të menjëhershëm, eksitimit të tepër. Kjo është një

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 125

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 prej tyre. Është e saktë.

2 PY. Por ky lloj agresioni verbal apo fizik është një simptomë
3 tjetër potenciale e personave që kanë qenë të traumatizuar
4 gjatë konfliktit, apo jo?

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Është simptomë, është pjesë
6 e klasifikimit PTSD-së. Jo të gjithë kanë përjetuar traumën
7 automatik -- që kanë përjetuar trauma, kanë automatikisht PTSD
8 apo kanë simptomën, pra, thjesht mund të takohen edhe -- mund
9 të përmbushen kriteret e klasifikimit për PTSD pa patur
10 simptomën.

11 PY. Mendoj që e qartësuat këtë më herët, për disa njerëz nuk
12 i ka prekur fare, nuk ka lënë pasoja. Disa në një farë mënyre,
13 dhe disa në mënyra të tjera tërësish.

14 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Jo.

15 PY. Disa i kanë edhe simptomat e kombinuara, apo jo?

16 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Mund të -- një person mund
17 të ketë PTSD pa patur asnjë simptomë në DSM, siç e keni
18 përshkruar, pra, kjo pyetje. Nuk është e nevojshme që të kesh
19 një simptomë, të kesh të gjitha simptomat nga të gjitha
20 kategoritë për të përmbushur kriteret e klasifikimit.

21 PY. Këtë e -- po kjo paraqitet aty. Ju me siguri keni
22 ekzaminuar personin për të përcaktuar nëse e kanë -- ai
23 personi e ka atë simptomë apo nuk e ka, pra, cili kombinim
24 mund të ekzistojë. Është saktë, apo jo?

25 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Për të diagnostikuar --

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 126

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 PY. Për të diagnostikuar.

2 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] -- cilat simptoma ka --

3 PY. Dhe cilat janë -- dhe në fakt ka shumë prej tyre, nëse ka
4 shumë prej tyre dhe nëse janë të gjitha ato.

5 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Në cilin kontekst?

6 PY. Në kontekstin e një individi të caktuar i cili thotë që
7 kanë pësuar, ka qenë viktimë e një krimi gjatë luftës apo i
8 kanë pësuar traumë gjatë për të kuptuar nëse ata kanë PTSD apo
9 jo, apo ndonjë simptomë tjetër, dhe nëse kjo është e lidhur me
10 atë që ju ka ndodhur atyre, duhet që t'i ekzaminoni, për të
11 arritur në -- për të kuptuar këtë.

12 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Atëherë kemi -- këto janë
13 disa pyetje që po më bëni në të njëjtë kohën. Pyetja për të
14 ditur nëse një person ka diagnozë psikiatrike duhet që të
15 bëhet - i dhamë përgjigje kësaj - duhet që të bëhet një
16 ekzaminim psikiatrik për të ditur nëse një person ka simptoma
17 psikiatrike. Simptomat psikiatrike të një personi janë lidhura
18 me një ngjarje të caktuar, duhet të bëhet një diagnozë
19 psikiatrike dhe raportet mjeko-ligjore siç i bëjmë në IMMO të
20 cilat pastaj i paraqesim në raport tek të cilat bazohemi,
21 shohim simptomat mjekësore dhe i lidhin ato me përvojat
22 traumatike të pretenduara.

23 PY. Faleminderit, e kuptoj. Tani dua të bëj një pyetje në
24 vijim lidhur me simptomën e agresionit, pra, që ju sapo
25 përmendët.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 127

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 Z. DIXON: [Përkthim] Dhe nëse mund të shfaqim në ekran
2 për këtë një artikull si burim potencial. Është një artikull
3 nga Lauren Robinson, që është nga një libër, në fakt është
4 kapitulli në libër, prova është DKV155 [Sipas përkthimit]
5 DKV175 [Sipas përkthimit] dhe po shohim dy faqet e para.
6 PY. Ju mund ta dini, ajo është psikiatre e mjekësisë ligjore
7 nga Northwestern University edhe është përqendruar në dhunën
8 PTSD dhe kuptimin e lidhjeve dhe ndërldhjeve për trajtim,
9 pra, pasojat të cilat -- ndikimet që mund të ketë jo për
10 trajtimin që duhet të bëhet.

11 Dhe në qoftë se shihni këtë kisha një pyetje lidhur me
12 këtë artikull. Në qoftë se shihni titullin e kapitullit me
13 emrin e saj. Nuk e di nëse e njihni këtë si eksperte?

14 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Jo, nuk e njoh.

15 PY. Keni parë, znj. Prinsen, ju mund t'i përgjigjeni, këtë
16 kapitull?

17 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Nuk e kam parë. Kjo është e
18 shkruar --

19 PËRKTHYESI: Znj. Black po flet, pra.

20 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] As unë nuk e njoh
21 këtë artikull apo këtë libër.

22 PY. Mund t'ju pyes, megjithatë, në qoftë se shkojmë në faqen
23 2 të krye të faqes, dua të lexoj një paragraf ku është diçka
24 që juve e njihni, pra. Dhe këtu thotë:

25 "Marrëdhënia mes përvojave traumatike dhe sjelljes së

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 128

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 dhunshme përshkruhet shpesh si një 'cikël i traumës' dhe
2 pasqyrohet në truizëm, pra, 'njerëzit e lënduar lëndojnë
3 njerëz', apo stres emocional për të shkaktuar dhimbje të
4 ngjashme të tjerëve. Kjo mbështetet nga një sasi e madhe
5 hulumtimesh, kërkimesh të cilat janë në mënyrë sistematike në
6 përputhje dhe tregojnë një lidhje të fuqishme mes
7 traumatizimit dhe agresionit tek të dy, meshkujt dhe femrat
8 ushtarakë apo në popullsi civile."

9 Dhe pastaj kemi referencën e hulumtimit mbi këtë temë.

10 A është kjo, pra, tendencë, simptomë që ju jeni të njohur
11 me të në punën tuaj?

12 Znj. Black.

13 DËSHMITARJA BLACK: [Përkthim] Përgjigja e shkurtër po.

14 Nuk e di cila ishte fjala në anglisht, pra, në qoftë se -- kjo
15 varet nga shkalla në fakt e sjelljes së dhunshme për të cilën
16 po flasim. Njerëzit me sjellje të dhunshme ekstreme apo
17 sjellje të dhunshme kriminale trajtohen shpesh në mjekësi
18 forensike, mjeko-ligjore -- në psikiatri forensike, mjeko-
19 ligjore, nuk është kjo vendi apo rrethana apo kushtet diçka
20 për të cilën kam një përvojë më të madhe, por është diçka e
21 pranoj si të tillë.

22 PY. Faleminderit.

23 Znj. Prinsen.

24 DËSHMITARJA DUHNE-PRINSEN: [Përkthim] Mund të jetë. Po.

25 PY. Kaq kisha për t'ju pyetur.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë e hapur)

Faqe 129

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 Z. DIXON: [Përkthim] Të nderuar Gjykatës, -- lidhur me
2 këtë kapitull -- do të doja që kjo t'i -- dokumentit t'i jepet
3 një numër provizor në rast se raporti pranohet ose pjesë të
4 tij, dhe pastaj do të kërkojmë pranimin e këtij dokumenti si
5 provë. Pastaj do të trajtojmë në parashtrimet tona me shkrim,
6 siç e kemi thënë, këtë çështje.

7 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Jepini një
8 numër provizor dokumentit, ju lutem.

9 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Faleminderit. Janë
10 vetëm dy faqet e para apo i gjithë dokumenti?

11 Z. DIXON: [Përkthim] Është i gjithë kapitulli lidhur me
12 këtë temë, ju lutem.

13 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Në qoftë se mund të na
14 jepni numrin e saktë ERN?

15 Z. DIXON: [Përkthim] Kam numrin DKV, por nuk e kam numrin
16 e plotë ERN.

17 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Vetëm na
18 jepni temën, pra, të kapitullit që dëshironi të shënohet.

19 Z. DIXON: [Përkthim] Kapitulli është një ri prej -- "Mbi
20 çështjet e PTSD-së dhe dhunës: Dhe kuptimin e PTSD-së dhe
21 dhunës dhe ndikimin që kjo ka në përzgjedhjen e trajtimit
22 pastaj."

23 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Faleminderit.

24 Z. DIXON: [Përkthim] Është i gjithë dokumenti, pra,
25 DKV1775 deri në faqen 12 të dokumentit. Faleminderit.

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 130

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Pjesa e dokumentit në
2 fjalë do të marrë numrin provizpr 2D0048 [Sipas përkthimit].

3 Z. DIXON: [Përkthim] Faleminderit.

4 A mund të kalojmë dot në seancë private për dy raportet e
5 tjera?

6 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Znj.

7 Sekretare, na kaloni në seancë private.

8 [Seancë private]

9 [Seancë private teksti i fshirë]

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 131

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 132

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 133

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 134

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 135

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 136

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 137

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 138

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 139

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 140

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 141

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Dëshmitarja: Karin Duhne-Prinsen (Seancë private)

Faqe 142

Dëshmitarja: Catherine Nicola Black

Pyetje të palës tjetër nga z. Dixon

1 [Seancë private teksti i fshirë]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22 [Seancë e hapur]

23 SEKRETARJA E GJYKATËS: [Përkthim] Të nderuar Gjykatës,

24 jemi në seancë publike.

25 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] A mund të na

1 thoni se sa kohë do ju duhet nesër?

2 Z. PUSTAY: [Përkthim] Nuk mendoj që do më duhen më shumë
3 se 30 minuta.

4 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Ndonjë ekip
5 tjetër dëshiron të bëjë pyetje?

6 ZNJ. SHEREMETI: [Përkthim] Të nderuar Gjykatës, në varësi
7 të pyetjeve që do të bëjë kolegu dhe ne nuk parashikojmë më
8 shumë sesa 20 minuta.

9 Z. BAIESU: [Përkthim] Dhe ne nuk parashikojmë më shumë se
10 30, megjithatë varet nga pyetjet që do të bëjnë kolegët.

11 KRYETARI I TRUPIT GJYKUES SMITH: [Përkthim] Faleminderit
12 shumë të gjithëve. Faleminderit për sot.

13 Do shihemi serish nesër në orën 9.00. Këtu e mbyllim
14 seancën për sot.

15 --- Seanca mbyllet në orën 16.29

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25